

УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ, НАЦІОНАЛЬНОСТЕЙ ТА РЕЛІГІЙ
ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ
ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА БІБЛІОТЕКА ДЛЯ ДІТЕЙ ІМЕНІ Т.Г.ШЕВЧЕНКА

Талано-вита подільянка

*(до 35-річчя від дня народження подільської
письменниці Оксани Радушинської)*

Біобібліографічний покажчик

Хмельницький
2014

У Оксани Радущинської багато друзів.

Цікаві зустрічі з дитячою читацькою аудиторією.

УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ, НАЦІОНАЛЬНОСТЕЙ ТА РЕЛІГІЙ
ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ
ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА БІБЛІОТЕКА ДЛЯ ДІТЕЙ ІМЕНІ Т.Г.ШЕВЧЕНКА

Талановита подільянка

*(до 35-річчя від дня народження подільської
письменниці Оксани Радущинської)*

Біобібліографічний покажчик

Хмельницький
2014

У біобібліографічному покажчику подано матеріали про життя і творчість відомої подільської письменниці Оксани Радушинської, твори якої є одними з кращих в сучасній українській дитячій літературі. До покажчика включено декілька нових творів письменниці.

Видання адресоване юним читачам, вчителям, бібліотечним працівникам та всім, хто цікавиться літературою рідного краю.

Матеріал підготувала
Комп'ютерний набір:

***Суховірська О.А.
Марчук Л.В.
Богданова О.Г.***

Відповідальна за випуск

Черноус В.Ю.

СПОЧАТКУ БУЛО СЛОВО!

Але ще раніше, до слова, була думка. І, напевне ж, була вона про добро та красу, про віру і вірність, про мир та розуміння, про любов і гармонію. Про все те, що наповнює життя людини отаким простим, майже буденним і подекуди навіть непомітним щастям. Про все те, без чого сонце світить

менш яскраво, а радість не буває такою радісною, наче веселка після травневої грози, чи комашка “сонечко” на носику в усміхненої кирпатой дитини.

У кожному своєму слові, котре залишаю на папері, в комп’ютері чи у просторі, я прагну зберегти оту думку, яка сповнює серце ладом, яка допомагає бачити красу в дрібних, звичайних, буденних речах. Не для того, щоб переінакшити світ. А для того, щоб додати до нього зовсім трішки любові.

І нехай у кожного з нас запанує прадавній Лад у долі, у домі, у помислах, аби спільними зусиллями ми зуміли дорости до розквіту нашої мудрої нації і величі нашої прекрасної України!

А все починається з дитинства...

Щиро, ваша Оксана Радущинська

ОСЯЙНЕ РУКОМЕСЛО ОКСАНИ РАДУШИНСЬКОЇ

Оксана Радушинська... Мабуть вам, друзі, знайоме це ім'я. Адже Оксана Радушинська – відома в Україні письменниця, ведуча цікавих радіо- та телепередач, переможниця багатьох всеукраїнських та міжнародних літературних конкурсів, зрештою – цікава, непересічна особистість. Отож, пропонуємо вам ближче познайомитися з її життям і творчістю.

Маленька подоляночка.

“Я народилася з першими приморозками, у пору, котру у давнину називали “бабиним царством”, або “бабиним літом” – 27 вересня 1979 року. Може, саме тому почуваюся затишно у дощову погоду і в тиші?.. Бо ж у галасі навряд чи вдасться розуміти всередині своєї душі слова, котрі надиктовує хтось одвічний та несхибний...” – щиро розповідає письменниця. У старовинному місті Старокостянтиніві, серед чудової подільської природи, у люблячій родині зростала весела і жвава дівчинка. Тут вона зробила свої перші кроки, вслухалась у мамині колискові, безкінечно любила слухати віршовані казки. Як тепер зізнається Оксана Петрівна, писати вірші вона розпочала ще не вміючи писати літери.

Оксаночка з бабусею і дідусем.

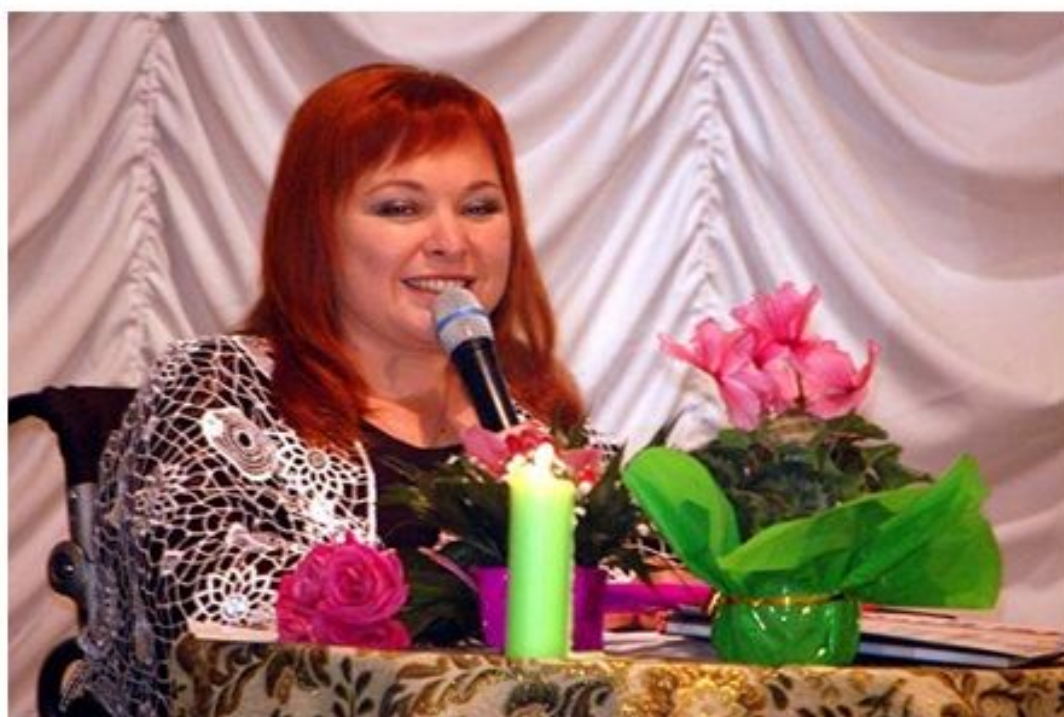
Сьогодні Оксана Петрівна змушена перебувати в інвалідному візку, але оптимістка, життєрадісна людина, вона ще тоді, будучи дівчинкою, не корилася долі. Успішно навчалася у Старокосянтинівській школі № 3, у школі № 8 і, звичайно ж, віршувала. До речі, у районній газеті "Світло Жовтня" ще у 1981 році було надруковано перший віршик дівчинки про ромашку.

Оксана – успішна учениця.

Згодом, через років десять, були перші спроби журналістської майстерності – у газеті “Голос громади” опубліковано цикл її прозових публікацій народознавчої тематики. Оксана Петрівна успішно здобула кваліфікацію молодшого спеціаліста зі спеціальності “журналістика” в Київському Укртелерадіоінституті, а у 2008 році з відзнакою закінчила інститут соціальних технологій Відкритого Міжнародного університету розвитку людини “Україна”.

Поступово журналістика входила в її життя, ставала її професією. Ще з 2002 року вона працювала в редакції Старокостянтинівської міської газети “Новини Поділля”, у 2003-2004 роках була редактором цього видання. А з червня 2004 року і по сьогодні працює редактором-ведучою радіопрограм Старокостянтинівської районної радіокомпанії, має серію авторських радіопередач та проектів.

Автор та ведуча цікавих телепередач.

З 2006 року О.Радущинська – редактор культурологічних програм Хмельницької обласної ТРК “Поділля-Центр”, автор та ведуча щотижневої телепередачі “Мелодії родоцвіту” та передачі “Родовід”, яка виходить в ефірі Хмельницького обласного

радіомовлення. Її передачі однаково цікавлять і дорослих, і юних, адже висвітлюють різноманітні питання культури, традиції, ментальність нашого народу, його свята і звичаї.

Цікаві та актуальні публіцистичні статті О.Радущинської часто можна побачити на шпальтах обласних газет “Подільські вісті”, “Газета Поділля”, хмельницької міської газети “Проскурів”, з якою журналістка співпрацює багато років. Отож, недарма ще у 2002 році О.П.Радущинську прийнято в члени Національної спілки журналістів України.

Та є ще одне, не менш важливе, поле її діяльності, її життя – письменницьке. Майже щороку виходять віршовані збірки Оксани Радущинської: “На крилах мрій”, “Світанкові сни”, “Казки яблуневого снігопаду”, “Неспівані пісні про щастя”, “Сповідь дощу”, “Стукав сніг”. Всі ці збірки талановитої, вишуканої поезії – плоди її невтомної душі, її широкого серця.

Вірші – як діти – знаєш їх в лице,
Тривожишся за них, за них радієш,
І серця біль, і радість, й сум... – усе
У них вкладаєш, їм про щастя мрієш...

(Із книги “Неспівані пісні про щастя”).

У 2006 році молоду письменницю було зараховано до Національної спілки письменників України, адже на її рахунку вже було більше десяти цікавих талановитих поетичних збірок.

Бог надихнув її талантом, яким щедро ділиться у своїх поезіях з читачем. Героїня її віршів знаходиться у пошуку істин і мудрості. Йдучи життям через радощі і болі, пізнає те, що зветься сутністю єства людини.

Наперекір словам, пророцтвам, долі,
Нескорено, не зречено прожити.
Й, семи вітрам вклонившись, втримать в горлі:
“Якщо не гріти, то хоча б світити...”.

(Із збірки “Стукав сніг”).

У її творах переважають краса людського буття, порядність, чесність, чистота кохання. Її вишукане поетичне слово вражає своєю свіжістю та умінням сказати про відомі речі так красиво та щиро:

Навпіл із долею будем платити
І за світанки й за тихії речі,
За всеє злато, що в осінь палити
Будуть сусідські діти під вечір.
Разом розплатимось і за поразки,
І за підкову веселки по зливі.
Разом – за диво з дитячої казки,
Разом – за перших кутасиків ласки
І ще за день, де ми звались “щасливі”.

(Із збірки “Сповідь дощ”).

“Цілющі джерела хмельницької землі у сув’язі із невмирущістю мови подарували її віршам щедротну наповненість живими кольорами світу, запахами, звуками, словами, а ще – мовчаннями, за котрими причаїлася більше ніж тиша, ніж безгоміння і непорушність. Ці мовчання, як і слова – всевидючі. Бо чуються, сприймаються вони душею”, – говорить у передмові до книги поезій “Стукав сніг...”. А й справді, поезію О.Радущинської хочеться читати і перечитувати.

Відшуміло літо, віддзвеніла осінь,
На стерню лягало жито у покоси,
Посміхалось небо теплими дощами,
У краї далекі гуси відлітали...

(Із збірки “На крилах мрій”).

У її поезіях, та й прозових творах, звучить така тепла, непоказна, не пафосна, а щира і вірна любов до своєї рідної землі, до отчого краю:

Збігає десь у просторі стежина,
Ховається в тумани і сніги,
Стоїть край тої стежечки дитина

Й красу оцю запам'ятає назавжди.
Мій рідний край, мій любий краю!
Красу твою всі квіти в полі знають,
Вона чарівна, мов весна,
Така небесна і така земна.

(Із збірки "На крилах мрій").

Загалом її вірші несуть велику любов до життя, духовне очищення, віру в добро:

Господи Всевишній, захисти
Всіх людей, які спасіння просять,
Господи, благаю, відпусти
Їм гріхи, які за серцем носять.
Не карай Ти заздрісну юрбу,
Дай їм лиш талант самим творити.

(Із збірки "На крилах мрій").

Поезія Оксани Радущинської – то поезія високої проби, адже кожен її рядок хвилює і западає глибоко в душу:

Відпусти мене, доле!
 Ні-ні, не назовсім, не бійся.
Я від тебе назовсім
 тепер аж ніяк не втечу.
Відпусти мене тут,
 де рівчак й куш калини розлігся,
Відпусти хоч на мить,
 ну а я – відроблю, відплачу...
Ну куди я подінусь?
 Ну де, ти подумай, сховаюсь?
Тут лиш трави та трави:
 ромашка, чебрець і полин...
Відпусти мене, доле,
 я їм лише посповідаюсь
Й в груди вечір вдихну
 що настоявсь на бубках ожин.

Ну а далі? А далі –
 підемо удвох, чуєш, доле?
Я збиратиму світлі слова
 тут, обабіч межі,
Я в корзину лозову візьму
 жменьку неба і поле
І навчуся для тебе
 писати з них, доле, вірші.

(Із збірки “Стукав сніг”).

Її вірші настільки мелодійні, ліричні, емоційні, що, читаючи їх, хочеться чи то наспівувати, чи сумувати.

Люлі-люлі, моя леля,
Ніч сипне зірок з торбинки,
Заясніє небо-стеля,
Стануть вишні вкруг хатинки...
В сад зіскочив прямо з неба
Кучерявий хлопчик-вітер.
Люлі-люлі, він для тебе
Сни розвішує на вітах.

(Із збірки “Казки яблуневого снігопаду”).

***Колеги-друзі-співавтори-виконавці пісень
на слова Оксани Радушинської.***

Недарма чимало її віршів покладено подільськими композиторами на музику. Вже багато років письменниця активно співпрацює з композиторами: Іваном Пустовим, Олегом Круторогим, Борисом Лободюком, Іриною Шеликовою, Ольгою Леочко. Автор окремих її пісень – народний артист України Микола Балема. Пісні, написані на слова О.Радущинської, виконують різноманітні гурти та солісти, знані виконавці з Хмельниччини, Львівщини, Київщини, народні і заслужені артисти України, лауреати престижних співочих конкурсів.

А, написана спільно із композитором з Івано-Франківська Русланом Чуланюком пісня-молитва “Одна сльоза” ввійшла до альбому народної артистки України, нашої землячки Валентини Степової. Загалом, у співавторстві з композиторами написано більше сотні пісень для дітей та дорослих. Отож, за плідну працю, як поет-пісняр, Оксана Радущинська у 2013 році стала лауреатом надзвичайно престижної літературно-мистецької премії імені Дмитра Луценка “Осіньне золото”.

Вручення премії ім. Дмитра Луценка “Осіньне золото”. 2013 р.

За вагомий внесок у сучасну українську літературу молоду письменницю Оксану Радущинську відзначено багатьма нагородами. Так, ще у 2004 році вона стала дипломанткою Міжнародного конкурсу кращих творів молодих українських літераторів “Гранослов”, а у 2009 році її нагороджено однією з найпрестижніших Міжнародних літературних премій ім. Олеся Гончара.

В останні роки Оксана Петрівна почала активно пробувати себе і в прозі. Вже в кінці двотисячних років отримала заслужене визнання за свої прозові твори: третє місце у всеукраїнському конкурсі прозових творів для дітей молодшого, середнього та старшого шкільного віку “Золотий лелека” за повість-казку “Любавонька і чарівний амулет волхвів”. А сьогодні у доробку письменниці чимало прозових творів і для дітей, і для дорослих.

“Я була колись травою. Мене колисало небо і бавило сонце, мене сватали дими і грози співали весільних пісень, завчених позаторішнього року. Я тяглася, з усіх сил тяглася серцем угору, а коріння, таке ж міцне і правдиве, як у дерев, пробиваючи каміння і грудки, проростало у живе тіло землі, до її мудрості, до її джерел, її сили, поєднуючи світло і темряву. Я стала людиною, а коріння лишилось...”. (Із етюда “Травою”, збірник “Стукав сніг...”). Такі невеличкі етюди, прозові ліричні замальовки – це одухотворені одкровення, маленькі шедеври вишуканої, красивої, справжньої української мови. Це роздуми письменниці над сутністю буття, сповідь її серця, душі, зрештою, це – поезія в прозових рядках.

Оксана Петрівна внесла величезний доробок і в сучасну українську літературу для дітей. Її вірші для найменшеньких та чудова проза для читачиків середнього шкільного віку – то як свіже животворне джерельце.

“Напевно набуті знання дозволили мені взятися за написання дитячої книги “Українські свята”. Захотілося

розповісти для наймолодших читачів, чому саме так, а не інакше ми відзначаємо Різдво, Трійцю, Миколая. Що таке веснянки і зажинки, звідки взялася Неопалима Купина і Новий рік? Ця книга стала не першою на моїй “дитячій полиці”, бо ж до того побачила світ і “Абетка дошколярика-пішоходика”, “Сонячне зайчєня”, “Віршки для малят” і “Абетка для малят” – розповідає про свою творчість для дітей письменниця. – Але щоразу створюючи новий вірш для дітей, ловлю себе на думці: на скільки складніше його написати, аніж так званий “дорослий”! Ні, зовсім не важко заримувати “сонечко-віконечко”, чи щось подібне. Значно важче ніде не злукавити, не завуалювати, не недоказати. Дитина відчує фальш, дитина не зрозуміє надто складних форм та алегорій. І їй стане нудно... А це те, чого найбільше боїться будь-який автор. Бо ж хочеться, аби написане тобою читали. Аби, як мовиться у приказці, книга не ставала подією у житті автора, а ставала подією у житті її читачів”.

А й справді, кожна книжечка О.Радущинської, дарована юним читачикам України – то велика подія в їх житті. Змістовні, повчальні, цікаві та захоплюючі, деякі написані у стилі “фентезі”, ці книги достойно поцінуються і юними читачами, і дорослим читацьким загалом. За кращі літературні твори для дітей письменниця отримала багато вагомих нагород, стала лауреаткою престижних літературних конкурсів: як вже згадувалося, Всеукраїнського конкурсу “Золотий лелека” за кращі твори для дітей у 2009 році, Міжнародного конкурсу “Коронація слова” за книжку “Зелен-день, або Чарівні русалчині коралі” – I премія у 2011 році. До речі, коли цей роман для дітей було представлено на різноманітних книжкових ярмарках, форумах, він увійшов до рейтингу “Книга року 2013”.

Герої книги “Зелен-день, або Чарівні русалчині коралі” стали справжніми друзями багатьох юних читачів.

За цей час багато читачів середнього шкільного віку подружилися із веселими та допитливими героями цієї книги Соломійкою і Нестором та їх друзями. А ще – стали учасниками їх незвичайних пригод і таємниць. Книга вчить дітей долати труднощі, переборювати страхи та брати на себе відповідальність за вчинки.

У 2012 році за книжку казок “День полив’яної казки”, цикл передач “Родовід” та компакт-диск “Намісто українських свят” письменниця стала лауреаткою літературної премії “Благовіст”. Збірка “День полив’яної казки” містить казки, написані в українському народному стилі, де добро неодмінно перемагає зло.

А цього року, 2014-го, письменниця знову ж перемогла у престижному літературному конкурсі “Коронація слова”. Наша землячка здобула диплом лауреата за роман “Коли сонце було стозрячим. Амулет волхвів”, написаний у стилі фентезі.

Актуальна та різноманітна тематика її віршованих збірок для найменшеньких, які видано у серіях “Малютко-розумнятко” та “Вчитися ніколи не рано”. Це прекрасні видання: “Вірші для малят”, “Сонячне зайченя”, “Абетка для малят”,

“Абетка дошкolarика-пішоходика”, “У саду і на городі”, “Веселкові кольори”.

Навчання і виховання, пізнання навколишнього світу, підготовка до школи, гармонійний розвиток дитини, виховання у неї найкращих людських чеснот, засвоєння найелементарніших правил співжиття людини з природою – все це весело та легко засвоюється з цими книгами.

Щоб тато з мамою не хвилювались,
Щоб справи задумані всі удавались
Нехай світлофор, перехід і зупинка,
На знаках дорожніх хай кожна картинка
Хорошими стануть твоїми знайомими,
І друзями добрими, вірними, новими.
Дорога, як книга, цікава й складна.
А другом чи стане для тебе вона –
Залежить від тебе, уважно дивись.
В дитинстві з дорогою ще подружись.

(Із книги “Абетка дошкolarика-пішоходика”).

Отак ненав’язливо, легко письменниця знайомить дітей із досить важливими речами – правилами дорожнього руху та дорожніми знаками.

Батькам, вихователям, психологам стають у великій нагоді пізнавальні віршики із книжок-картинок “У саду і на городі”, “Веселі кольори”, “Сонячний зайчик”. Адже вони збагачують знаннями світогляд дітей, їх загальний розвиток, вчать мислити і запам’ятовувати.

В небі жовта паляниця
Золота і круглолиця.
Кожен ранок на віконце
Викарабкується сонце.

Сценка-мініатюра за однією із книг Оксани Радушинської.

Мабуть, Оксана Радушинська, якби не стала журналісткою і письменницею, була б дуже хорошим педагогом чи психологом. Адже її книги не лише пізнавальні, веселі, а й надзвичайно повчальні. Наприклад, читаючи книжку “Щоденник Славка Хоробріка, або Пригоди хлопчика-міліціонера”, діти знайдуть багато корисних і потрібних порад: що варто робити, а що ні, як правильно вести себе в складних ситуаціях, як уникнути неприємностей у відносинах із незнайомцями і т. інше.

А як пізнавально, весело, доступно через книжечку “Українські свята” письменниця знайомить дітей із найважливішими українськими святами:

Зелено в нас зелено
На свята Зелені.
Всю домівку встелено,
Зелень – аж до стелі.
Ми на Трійцю літечко
В хату закликали,
Ми на Трійцю свічечку
Гіллячком прибрали.

А кирпаті дошки
Бігають веселі,
Рвуть суніці в кошики
На свята Зелені.

Недарма праця письменниці по популяризації серед юних православних свят, звичаїв українського народу дістала високу оцінку. У 2009 році вона стала переможницею Міжнародного літературного конкурсу “Православна моя Україна” з нагоди 1020-ї річниці Хрещення Київської Русі в номінації “Поезія”.

Оксана Петрівна із батьками.

Часто в своїх інтерв'ю Оксана Петрівна ділиться сокровенним, дякує долі за найголовніших людей у її житті – батьків. Якось вона сказала: “Мої батьки від самого початку підтримували мене і спрямовували. Якби вони свого часу мало не примусили мене видавати першу книгу віршів, хто-зна як би воно тепер було і ким би була я? Від тата-журналіста в мене журналістська професія, а мама – просто берегиня, подруга”.

Усі збірки поезій Оксани Петрівни оформлені фотоілюстраціями її батька Петра Онуфрійовича – чудового фотохудожника. Він вміло доповнює поетичні твори доньки високопрофесійними світлинами, які, здається, відтворюють не лише подільські краєвиди, а й душу самої авторки – вродливої і красивої людини. Отож, низький уклін та щире спасибі батькам Оксани Радущинської за те, що виростили справжню поетичну перлину нашого краю.

Сьогодні Оксана Радущинська не тільки плідно працює на літературній ниві, в журналістиці – вона надзвичайно активна в громадському житті краю, України загалом. Цікаві зустрічі з численною читацькою аудиторією, співпраця з українськими видавництвами, популяризація української мови та культури, активна громадська позиція – все це високо оцінено.

Лауреати премії імені Богдана Хмельницького. 2009 р.

Молода письменниця, наша землячка Оксана Радущинська – лауреатка і дипломантка більше півсотні премій та конкурсів. Крім престижних, вже згадуваних міжнародних та всеукраїнських літературних премій, вона лауреатка

Всеукраїнської премії “Українська Мадонна” та “Українська Мадонна десятиліття”, Міжнародної премії “Жінка III тисячоліття”, премії ім. Якова Гальчевського “За подвижництво у державотворенні”. За значний особистий внесок у становлення незалежності України вона нагороджена орденом княгині Ольги III ступеня, отримала Грант Президента, стала лауреатом премії Кабінету Міністрів України, Почесна громадянка м. Старокостянтинова.

Письменниця – дорога гостя у Хмельницькій обласній бібліотеці для дітей імені Т.Г.Шевченка.

Оксана Петрівна Радушинська – письменниця і журналістка, завжди у вирі творчого життя – літературного, журналістського, культурного. Вона частий гість у читацьких аудиторіях, у бібліотеках області. То ж дай їй, Боже, здоров'я і натхнення, творчих здобутків та вдячних читачів і глядачів.

**О.П.РАДУШИНСЬКА – ЛАУРЕАТКА ТА
ПЕРЕМОЖНИЦЯ МІЖНАРОДНИХ І ВСЕУКРАЇНСЬКИХ
КОНКУРСІВ ТА ПРЕМІЙ:**

- ◆ лауреатка Першого Всеукраїнського фестивалю творчості дітей та молоді “Повір у себе” у номінації “Літературне мистецтво” (1999 р.);
- ◆ володарка почесного титулу “Українська Мадонна”, присвоєного Міжнародним благодійним Фондом Святої Марії (2002 р.);
- ◆ тричі номінантка (2001, 2002, 2005 рр.) та тричі переможниця обласної молодіжної мистецької акції “Подільський Оскар” у номінаціях: “Крок до Парнасу” (2003 р.), “Гранослов” (2004 р.) та “Молодіжний медіа-проект року” (2005 р.);
- ◆ портрет занесено на обласну Дошку Пошани “Кращі люди області” (2003 р.);
- ◆ переможниця літературного конкурсу “Рукомоло-2004”. І-ше місце у номінації “Поезія”: “То шлях правдивий. Ти – його предтеча” (2004 р.);
- ◆ дипломантка Міжнародного конкурсу кращих творів молодих українських літераторів “Гранослов” (2004 р.);
- ◆ лауреатка премії облдержадміністрації “За внесок у суспільно-економічне і культурне життя молоді” (2004 р.);

Лауреати міжнародної премії “ГРАНОСЛОВ”.

- ◆ лауреатка VI Всеукраїнського творчого конкурсу “Українська Мадонна” у номінації “Софія” (2005 р.);
- ◆ переможниця III Студентського фестивалю творчості “Сяйво надій” у номінації “Літературна” (2005 р.);
- ◆ лауреатка премії ім. Якова Гальчевського “За подвижництво у державотворенні” до Дня Соборності України (2006 р.);
- ◆ переможниця міської молодіжної акції у номінації “Молодіжний шоу-проект” (2006 р.);
- ◆ лауреатка III премії міського конкурсу на кращий поетичний твір про місто Хмельницький “Хмельницька щедра осінь” (2006 р.);
- ◆ лауреатка премії Кабінету Міністрів України за особливі досягнення молоді у розбудові України у номінації “За творчі досягнення” (2007 р.);
- ◆ дипломантка міського конкурсу на кращий поетичний твір про місто Хмельницький “В віршах й піснях славимо наше місто” (2007 р.);

◆ лауреатка ІХ Всеукраїнського творчого конкурсу серед журналістів “Українська Мадонна” в номінації “Віра. Боже, Україну збережи” (2007 р.);

◆ лауреатка премії обласної державної адміністрації “За вагомі досягнення молоді у різних сферах життя” у номінації “За творчі досягнення” (2008 р.);

◆ портрет занесено на Дошку Пошани Старокостянтинівського району “Гордість нашого району” (2008 р.);

◆ переможниця щорічної Старокостянтинівської міської молодіжної акції у номінації “Молодіжний шоу-проект” (2008 р.);

*Серед володарів Гранта Президента України
для обдарованої молоді – наша землячка Оксана Радушинська.*

◆ фіналістка ІІІ-го Всеукраїнського молодіжного конкурсу “Новітній інтелект України” в номінації “Соціальний проект” (2009 р.);

◆ лауреатка Міжнародної літературної україно-німецької премії ім. Олесья Гончара (2009 р.);

◆ лауреатка Х Всеукраїнського творчого конкурсу серед журналістів “Українська Мадонна” в номінації “Надія. Серце матері” (2009 р.);

◆ лауреатка премії “Жінка ІІІ тисячоліття” (2009 р.);

◆ лауреатка II-го Всеукраїнського конкурсу на кращі твори для дітей молодшого, середнього та старшого шкільного віку “Золотий лелека” у номінації “Старший шкільний вік” (2009 р.);

◆ переможниця Міжнародного літературного конкурсу “Православна моя Україна!” з нагоди 1020-ї річниці Хрещення Київської Русі в номінації “Поезія” (2009 р.);

◆ удостоєна почесного титулу “Українська Мадонна десятиліття” за особливі заслуги перед українським народом (2009 р.);

◆ лауреатка премії Старокостянтинівської райдержадміністрації до Дня молоді в номінації “Кращий соціальний проект року” (2009 р.);

◆ переможниця Всеукраїнського літературного конкурсу “Коронація слова”, I премія у номінації “Романи. Для дітей 7-12 р.” (2011 р.);

◆ орден княгині Ольги III ступеня (2011 р.);

◆ лауреатка регіональної краєзнавчої премії “Скарби землі Болохівської” (2012 р.);

◆ лауреатка Літературної премії “Благовіст” у номінації “Народознавство” (2012 р.);

◆ лауреатка премії ім. Дмитра Луценка “Осіньне золото” (2013 р.);

◆ лауреатка Всеукраїнського конкурсу на найкращий твір для дітей “Корнійчуковська премія” (2013 р.);

◆ лауреатка Всеукраїнського літературного конкурсу “Коронація слова” (2014 р.).

◆ лауреатка Міжнародного літературного конкурсу на кращий твір для дітей “Корнійчуковська премія” (2014 р.).

ПРО ТВОРЧІСТЬ ОКСАНИ РАДУШИНСЬКОЇ

Навпіл із долею і глядачами

Хтось долі підкоряється, хтось іде їй навперекіс, а хтось бере її в спільниці і творить... Творить з нею життя: його невимушено-вимушену муку, вимошує терном власну дорогу, вкраплює незайману болем щирі радість, а потім вони йдуть разом, як невідані творіння життя, загоюють глибокі рани, разом вони обманюють рвану душу, рвану від того самого терену, що викохували його обабіч дороги, а потім він розрісся на добрий шмат шляху. Разом вони і радіють, і... творять.

Слово для неї, як ліки, як життєдайна вода з цілющого джерела. А поезія – це вона, точніше її душа. Викохана росами старокостянтинівських ранків, викупана Божою благодаттю, виколисана найдобрішими материнськими руками, Оксана Радущинська віддячує рідному краю своєю поезією. На сторінках своїх збірок вона оповідає найбільш сокровенне і розсилає – до останньої жменьки – свою душу людям.

“Люди – немов криниці. Глибокі і мілкі, солоні і холодні, цілющі і... ніякі. Із журавлем на руках і з вороною на корбі. Споганені і відмолені, затопані і розкопані світять вони ночами у небо скіпками світла і у найясніший полудень тримають у своїх душах зоряне полотно долі”. Це – пригоршня слів з рясної зливи, що прозвучала з уст Оксани Радущинської – цього разу у місті Києві, у Будинку письменника.

Оксані випала честь і нагода першій представляти творчість Хмельницької обласної організації Національної спілки письменників України у столичному Будинку письменника. Проведення таких вечорів запровадили не так давно, аби активізувати життя спілки і познайомити київських глядачів із літераторами з областей. Свій творчий вечір авторка назвала “Навпіл із долею”. “Чом би, взявши у спільниці долю, навпіл із нею не вигадати історію – поетично-прозово-пісенну? Можливо, сьогоднішнє весняне надвечір’я кожному з нас зронить у серце свою зернинку пізнання”, – чи то запитує, чи пропонує присутнім Оксана.

Свято творчості авторка організувала у співпраці зі своїми подільськими друзями, колегами та співавторами. Пісні, написані на вірші Оксани Радушинської композиторами Іваном Пустовим, Борисом Лободюком, Олегом Круторогим та Іриною Шликовою, звучали у виконанні Наталії Кирилишиної та Олега Круторогого, Наталії Каськової, Олександра Дасюка, Діани Середюк та Ірини Шликової. Окрім авторки, її вірші декламували Сергій Гришук та Олег Круторогий, а дитячі віршики – Денис Гришук та Андрій Круторогий. Найщиріші слова подяки за всебічне сприяння у вирішенні всіх організаторських питань Оксана Радушинська висловлює міському голові Старокостянтинова Миколі Мельничуку.

Зауважу, що зустріч у Києві для поетеси була хвилюючою й особливою: “Оцей будинок і навіть ця зала асоціюються у мене із першим кроком у широкий світ літератури: диплом конкурсу “Гранослов, 2004 р.”, – пригадала Оксана.

Важко втриматися і не провести паралель із тим нагородженням та днем творчого вечора “Навпіл із долею”, адже подільська літераторка знову отримала вагому письменницьку відзнаку своєї творчості. Днями відбулося засідання секретаріату НСПУ з присудження літературної премії “Благовіст” і цього річ її лауреатом у номінації “Народознавство” за книгу казок “День полив’яної казки”, цикл радіопередач “Родовід” та компакт-диск “Намісто українських свят” стала Оксана Радушинська!

Розповіли про винуватицю свята голова обласної організації НСПУ Василь Горбатюк та письменник Микола Мачківський, котрий поділився спогадами про знайомство з Оксаниною поезією. Перший заступник голови НСПУ Володимир Шовкошитний зазначив, що рідне Оксанине місто Старокостянтинів уже увіковічило себе хоча б тим, що подарувало світові Оксану Радушинську. Секретар НСПУ Сергій Пантук розповів, що рішення про вручення премії “Благовіст” нашій землячці було ухвалене одногolosно. Теплими словами

вітали поетесу відповідальний секретар НСПУ Володимир Барка та заслужений діяч мистецтв України Леонід Закордонець. Зокрема, вдячність та захоплення потужним літературним словом авторки висловили ледь не всі запрошені, котрих зібралася повнісінька зала. Шквал світлих, сонячних слів заповнив аж до стелі і вирував як у серцях присутніх, так і в душі поетеси. В очах було видно... У словах чути...

Те, що колоситься на ниві творчості поетеси-прозаїка, з одного боку, немало: 13 авторських книг поезії, прози і творів для дітей; більше сотні колективних збірників; до півсотні премій та конкурсів різних рівнів, серед яких і премія Олесь Гончара, і “Коронація слова”, і “Жінка III тисячоліття” й “Українська Мадонна десятиліття”, та “насправді зроблено ще дуже мало, бо задуми, ніби оті курчата, котрі прокльовуються на світ, стукають у душу і дають про себе знати м'яко-солодким передчуттям пізнання своїх істин”.

Хочеться знову і знову подумки повернутися у свято творчості хмельницької мисткині слова, хоча, як пише у своєму вірші Оксана:

Якби повернутись...

А зрештою, нащо вертатись?

Ростуть камінці рубежами на власнім віку.

...Розплетені коси і боса.

Й над болем – сміятись...

А в посаг – душа.

Тільки й того. Приймаєш таку?

Отож, приймаємо в наші серця творчість Поетеси, адже дарується вона від усієї душі, бо – навпіл із долею...

Леся Храбровська, студентка Кам'янець-Подільського Національного університету імені Івана Огієнка (Проскурів. – 2012. – 17 травня).

“ДЕНЬ ПОЛИВ’ЯНОЇ КАЗКИ” ОКСАНИ РАДУШИНСЬКОЇ

Зазвичай у день народження прийнято отримувати подарунки. Проте трапляється так, що сам іменинник (а у нашому випадку – іменинниця) вручає подарунок цілому місту (області, Україні!). І подарунок цей – не швидкоминучий і зовсім не в’янучий, такий, котрий років зо двадцять тому вважався взагалі найкращим зі всіх можливих варіантів подарунків, – книга. А до неї – ще й красива презентація.

Нещодавно подільська письменниця, поетеса і журналістка Оксана Радущинська запросила своїх друзів та шанувальників на презентацію власної нововиданої книги казок “День полив’яної казки”, надрукованої у видавництві Алли Цюпак. Як зізналася сама авторка, ця книга, хоча вже чотирнадцята у творчому активі, насправді є першою, під палітуркою котрої вміщено виключно прозові казки для дошкільнят і учнів молодших класів. Кольорові ілюстрації до всіх дванадцяти казок намалювала звичайна школярка – учениця Старокостянтинівської художньої школи Інна Беззуб і впоралася з завданням на відмінно!

Користуючись і надалі шкільною термінологією, можна сказати, що “на відмінно” вдалася й сама презентація. У залі 42-го гарнізонного Будинку офіцерів Старокостянтинова голці ніде було впасти від святково вбраних глядачів різного віку, з квітами в руках, котрі приходили навіть цілими родинами. Проте, незважаючи на велелюдність, свято лишило по собі відчуття домашньої захищеності і дитячої радості. Можливо, тому, що сцена була по-дитячому прикрашена кольоровими повітряними кульками й кумедними м’якими іграшками? Можливо, тому, що поруч з Оксаною на сцені чудово почувались і зовсім по-дорослому вели презентацію восьмикласник Денис Гришук та другокласник Андрій

Круторогий? Можливо, тому, що книгу не тільки презентували, а й розіграли низку книжок серед юних глядачів, запропонувавши відгадати казкових героїв, а за правильну відповідь – книга від авторки? А можливо, тому, що іменини – свято дитинства, а уявити дитинство без казки просто неможливо. Отож усе співпало і чарівно заграло полив'яними барвами сердечної радості та народження нового видання.

За словами Оксани Радущинської, видання цієї книги стало можливим завдяки сприянню виконавчого комітету Старокостянтинівської міської ради й особисто мера Миколи Мельничука. Від міської влади, колег-журналістів та бібліотекарів звучали слова привітань та подяки Оксані за її працю. Бо ж писати для наймолодших читачів – справа відповідальна. На основі того, що закладено в душу, у свідомість дитини в юні роки, формується ставлення до багатьох моральних і соціальних питань. Виходить, що казка, а надто написана з використанням народних мотивів, більше, ніж розвага, ніж читання перед сном. Вона – генетичний код до самопізнання і прекрасна магія, оволодіти котрою до снаги геть кожному.

Співає молодіжний фольклорний гурт "Ладовиці" на презентації книги О.Радущинської "Зелен-день, або Чарівні русалчині коралі".

Безперечно, можна назвати міні-казками і пісеньки для дітей, написані Оксаною Радущинською у співавторстві з колегами-композиторами: Іваном Пустовим, Борисом Лободюком, Олегом Круторогим, Володимиром Куклюком, Іриною Шликовою та Ольгою Леочко. Усі вони звучали на святі у виконанні гуртів та солістів, серед котрих хочеться відзначити юного талановитого хмельничанина Олександра Дасюка та старокостянтинівські гурти “2+3” і “Берегиня”.

Хоча книга “День полив’яної казки” побачила світ менше місяця тому, вона вже “оселилася” в усіх обласних дитячих бібліотеках України, оскільки стала подарунком учасникам Всеукраїнської науково-практичної конференції директорів обласних бібліотек для дітей, котра нещодавно проходила на Хмельниччині. Відтепер літературне творіння подолянки читає малеча в усіх куточках країни і долучається до краси авторської української казки.

Певно, усвідомлюючи всю вагу зробленої Оксаною роботи, або, можливо, просто дякуючи їй за дві години дитинства й посмішок, на завершення свята глядачі, стоячи, аплодували авторці та її батькам. Отож, подарунок на іменини прийшовся до речі, а свято вдалося на славу!

Сергій Грищук (Проскурів. – 2011. – 6 жовтня).

Вірші Оксани Радущинської мають аромат справжньої поезії. Уміння сказати про відомі речі свіжо, по-своєму, переважає в її строфах. Складається враження, що авторка заповзялася оновити всі застарілі атрибути віршування. Справді-бо, ще незабутній Андрій Малишко дорікав поетам за надмірне оспівування лелек, тополь, материнських борщів тощо. Оксана на той докір зважає. До речі, оновлення змісту в Оксани – не самоціль, не заради механічного переінакшення. Переосмислення в неї назавжди як вияв ширих переживань, прозріння, мимовільного дотику до чогось чутливого, болючого.

Микола Мачківський

Поетичний дар Оксани Радущинської щедрий і різнобарвний. Чи не на кожній сторінці її книг зустрічаємось із цікавими художніми знахідками, несподіваними і вдалим імпровізаціями. І ще. Вражає якась незбагненна прозорість ритмомелодики віршів. Якась до болю щемна печаль з любов'ю до світла й добра прозирає крізь словесне мереживо. Воно, зрештою, зачаровує уявою читача. І вже ви, мимоволі, вживлюючись в образи поетеси, відчуваєте, що трапилось щось, ви пізнали щось нове, ви не один у цьому світі...

Володимир Дмитрик

Поезія для Оксани не просто улюблене заняття, а покликання, з яким народжуються, а не шліфують виключно через життєві обставини. Певно, саме ця ознака така приваблива і правдива. У її віршах відсутній голий соціум, їх не назовеш рядками на злобу дня. Її рядки – про вічне: красу і любов у їх духовному призначенні. Можливо, не усі вірші технічно, літературно досконалі, але у них, попри канони віршобудови, живе і дихає поезія, як живе і хвилює красою скромний підсніжник чи несподіваний дощ, схід сонця і фантастична яблунева заметіль.

Що ж, коли у душі – цілий світ, то й крізь вікно можна бачити набагато більше, ніж комусь з високої гори. Бо дивишся серцем, а серце бачить те, що зовні потаємне. Серце знає, "...як журавлів криничних відпускати, як зірку, що у небо задивилась, в цеберко із водою перелляти".

Тетяна Слободянюк

ІЗ ТВОРІВ ОКСАНИ РАДУШИНСЬКОЇ

Спасибі, Господи, за день, який минає –
Пливе у вічність човником легким.
За те, що є. За те, чого немає.
За те, що сталося й треба жити з тим.

Туман поліг на вишні, мов в завію.
Душа стозора дивиться в півсні.
Пробач, що я молитися не вмію,
А вмію оживляти лиш пісні.

Така туга й заплутана днів пряжа!..
І як у ній розчуть ті голоси,
Що відповідь впізна в них доля наша?
Й порадить хтось: “Ти хрест неси. Й проси

За білий світ. За стежку біля дому.
За сто доріг. І за серця людей.
За сутінки у човнику старому.
За ті пісні. За мир. І за дітей...”.

Спасибі, що живу, що величаю!
Що день оцей, як храм, зріс на путті.
Дай, Господи, добра всім, кого знаю
І тим, з ким ще не стрілася в житті!

(Із збірки "Стукав сніг...").

Подільський край

Багато складено пісень,
Багато віршів написали,
У тих віршах всі прославляли
Твою красу, твоїх людей.
Мій рідний край, подільський краю!
Красу твою в вінок із слів сплітаю,
Красу, що знаю я одна,
Вона така небесна і така земна.

Її ще бачать хмари з небосхилу
І зірка, що бринить десь в небесах,
Та річка, що спинилась на хвилину,
Й згубилось небо все в її очах.

В снах її бачать перелітні птахи
В ті довгі ночі десь на чужині
І верби, що над ставом тихо плачуть,
Мов літні квіти у осінні дні.

Збігає десь у просторі стежина,
Ховається в тумани і сніги,
Стоїть край тої стежечки дитина
Й красу оцю запам'ятає назавжди.

Мій рідний край, мій любий краю!
Красу твою всі квіти в полі знають,
Вона чарівна, мов весна,
Така небесна і така земна.

(Із збірки "На крилах мрій").

....А то було звичайне літо,
Як вже до нього – безліч літ:
Знов липи сипалися цвітом
Й світився липами весь світ.

А в липні вечір пахне небом
Важким й вологим, як зірки,
Й над дахом місяць – білий лебідь –
Пливе з самотньої ріки.

І тихо в світі так, аж чути,
Як цвіркуні десь п'ють росу.
І ходить поряд щось забуте,
Туман влітає у косу.

Іде тихцем, гойдає трави...
І їжачата будяків
Хапають плаття колючками,
Зішите з клаптиків віків.

...Це не купити і не вкрасти,
Це просто є, як світлячки...
Й десь, певно, дівчинка із казки
Плете з кропиви сорочки...

(Із збірки "Стукав сніг...").

Чи є щось святіше від рідного краю?
Чи є щось чистіше з джерельця води?
Пожовклого листя, весняного раю...
Того, що з колиски у серці завжди?

Чи є десь на світі такий ще куточок,
Де верби над ставом в поклоні стоять?
Де солодко й щемно всміхаються очі
Й над житом пісні, мов голубки, летять?

Чи є щось світліше різдв'яного снігу?
П'яного морозу, як воду святять?
Й стежини малої невтомного бігу,
Де коні стриножені з ночі стоять?

Де мрії дитячі ще й досі літають,
Знайти мене хочуть, немовби у сні...
Чи є щось рідніше від отчого краю?
Чи є щось святіше своєї землі?

(Із збірки "На крилах мрій").

Дотик осені

...У лісі тихо-тихо.

Не чути того різноголосого переспіву птахів, який так чарує навесні. Тільки час від часу щось по-язицьки каркне ворона та ще зненацька (чи то перелякано, чи – здивовано) запищить якась птаха.

І знову все затихає...

А онде – чути – на сонячній галявинці одноманітно тріщать коники-стрибунці. Трохи далі, в рові, підставляє сині боки до сонця пізня осіння ожина. Голосно хлопають, падаючи, жолуді і ними вже геть встелена земля під кремезним старим дубом. Він тут найдавніший! Певно вже й сам не пам'ятає, скільки літ чи століть слухає щоосені цей стукіт. Скільки ворін рознесли у дзьобах його синочків-жолудів по світу, щоби ті, вчепившись за землю корінням, продовжили його рід – плоть від плоті, сила від сили. Темна кора дуба за роки життя на землі стала схожою на ріллю, а покручені гілки, як юродиві, тягнуться до неба високого з молитвою про життя чи про тишу...

А зовсім поряд – весь у червоних бубках, мов гордовита красуня у намисті – пишається терпкий глід. Розливаються молоком дрібні осінні ромашки і, наче єдині повноправні господарі лісу, поважно визирають з-під опалого листа пузаті гриби...

...Нечутно іде глухими стежками осінь.

Вишиває дрібним хрестиком золото на листочках і кущах. То натрусить у кошик лісових горіхів, то зірве кілька райських яблук чи знайде під кучугурою опалого листа насуплених боровиків. Доторкається осінь до невагомої білявої березки, у зеленому листі якої лише де-не-де, немов золоті, з'являються перші полум'яно-жовті краплинки дивовижного перетворення природи.

А зустрине випадково людей на тихій лісовій стежині – затрусить їх золотаво-жовтим падолистом, усміхнеться

задоволено тай заховається за деревами! Чи бачили – чи здалося?.. Тільки ось легкий натяк залишився: зачепившись за порепану кору, сріблиться довжелезна павутина “бабиного літа”, що так вже й тріпотітиме тут та рватиметься на вітрові аж до самих холодів...

(Із збірки “Блискавки третього покосу”).

...Земле моя

Земле моя! Україно моя!

Викупана росами і материнкою, викохана мальвами, зірницями привітними зігріта, кублами лелечими коронована і споришами, мов килимами дорогоцінними встелена! Музики весільні на вулицях твоїх, лепет дитячий у колисках твоїх лозових, пісня тиха в оселях твоїх... Ріками-берегами лебединими, вербами довгокосими, як хустиною-молодичкою обв'язана, ровами-ярами з пролісками першими та первоцвітами життя своє хрестиком дрібненьким на рушникові споночі вишиваєш.

Та скільки ж недолі випало тобі на віку, леле?!

Скільки громовиць ламало списи над твоєю головою, скільки диких табунів топтало твої поля, житами омріяні, скільки журавлів криничних крила спалили, а в осиротілі колодязі каміння летіло, лякаючи пам'ять води і пробуджуючи розбрат?! Скільки ночей, з молитвами, ти святим на іконах лампадки ставила? Скільки століть, спершись на перелаз березовий, руки спрацьовані склавши, долю свою зі шляхів заплених, дощами і снігами розбитих, ворожками лихими об поєних, виглядала?

Та стійкістю багата ти! Та дружбою багата ти! Милосердям, щирістю і гостинністю багата ти. Зустрінуть ласкаво подорожніх діти твої, приймуть в обійми дорогих гостей, запросять у світлицю, під образами посадять... І води дадуть, й скибку хліба, й пісню... Та лише тому, хто душею

світлий, в кого наміри чесні, хто серцем відкритий, хто – рівня
садам твоїм, білопінною калиною вінчаним, спілими гронами
хрещеним, тихим падолистом благословенним.

Вірою і красою багата ти, земле моя, Україно моя!

(Із збірки “Блискавки третього покосу”).

Травою...

Я була колись травою.

Мене колисало небо і бавило сонце, мене сватали зими і
грози співали весільних пісень, завчених позаторішнього віку. Я
тяглася, з усіх сил тяглася серцем угору, а коріння, таке ж міцне і
правдиве, як у дерев, пробиваючи каміння і грудки, проростало у
живе тіло землі, до її мудрості, до її джерел, її сили, поєднуючи
світло і темряву.

Я стала людиною, а коріння лишилось...

Мене навчали покорі гострим язиком серпа, мечами вогнів і
кінськими підковами. Мене закидали камінням ганьби, не відаючи,
що я піднімусь і проросту, що з першим народженням нової весни,
увібравши до грудей медове повітря і силу праматеринської
пам'яті, знову зацвіту і визрію насінням безкінечності.

Купальської ночі я розквітала в розпущеному волоссі
потерчат. Мене толочили дитячі ніжки і відьомські очі намацували
до схід сонця билинку – трилисту, тридуху – живе нутро котрої і
чарівнича крапля крові-соку дарували б їм вічну молодість. Мене
навчали приворотним словам березоля і пожухлим жовтнем я
повторювала їх, засинаючи, аби не забути нарік.

Я проростала крізь вени струмків і груди людей! П'яний від
повні місяць нишком лягав спати у моєму волоссі, а прокидаючись
– бачив так близько над головою сонце чи “сонечко”.

Я знала все, бо про все мені говорив вітер. Я пам'ятаю все,
бо жодний вогонь не зміг вбити мого серця.

Я стала людиною, а пам'ять лишилась...

(Із збірки “Блискавки третього покосу”).

До мене ангел прилітає на світанку,
Вдивляється у очі і мовчить.
І в мареві дримаючого ранку
Така п'янка й прозора оця мить.

В його очах надія й безнадія,
Мов сестри рідні, душами сплелись.
І подих, ледь відчутний, серце гріє,
Як пісня, вже забутая колись.

І в час, коли дзвіниця ще дримає,
А сон тихенько ходить по землі –
Він мовчки щось мені розповідає,
Та грішна я. Не зрозуміть мені.

Слова його із вранішньої сині,
Із білого туману та роси,
Слова його – то вітер в горобині,
І я не розумію їх. Прости.

Мабуть, неширо вірила я в тебе.
Напевно, сумнівалася й в собі.
Тобі усі шляхи відкриті в небо,
Мої ж польоти – ближчі до землі.

І знов він прилітатиме щоранку,
У очі знову гляне, помовчить.
Та, доки ніч співає колисанку –
Не відлітай. Побудь хоча б ще мить.

(Із збірки "Світанкові сни").

Колискова

Люлі-люлі, моя Леля,
Ніч сипне зірок з торбинки,
Заясніє небо-стеля,
Стануть вишні вкруг хатинки.

Люлі-люлі. Над хатами
Сходить місяць, як колиска,
Стелить хмарки пелюшками,
Нахилився близько-близько.

Люлі-люлі. Спить вже тиша,
Кошеням лягла до печі.
Десь у росах тихо дише
Цвіркунами теплий вечір.

В сад зіскочив прямо з неба
Кучерявий хлопчик-вітер.
Люлі-люлі, він для тебе
Сни розвішує на вітах.

(Із збірки "Казки яблуневого снігопаду").

Я знаю діду, чом Ви молитесь на хліб –
Про голод той в підручниках вивчала.
Хитнувся світ і весь, мабуть, осліп,
Як вся родина Ваша вимирала.

Суха скоринка – ось Ваш оберіг,
Ви ще з дитинства це запам'ятали.
Мабуть, Господь в ті роки Вас зберіг,
Хоч вірити у це забороняли.

І лиш суха порепана земля
Й пусті подвір'я сняться Вам і досі,
А ще поля, поля, поля, поля...
Й дитя осиротіле на дорозі.

Я знаю, діду, Ваші молитви,
О, тільки б небесам їх всіх почути,
Щоб тії сні, ті вицвілії сні,
Вже наяву нікому не відчути.

(Із збірки "Казки яблуневого снігопаду").

Мамині сльози

Падала зіронька тиха,
З маминих вії котилась.
Хто ж цю солону кликав?
Нащо гірка зронилась?

Мов колихалась росами,
Наче дощем вмивалась...
Може, то ти між косами
В перші сивини взялась?

Може, то ти, непрошена,
Знову, як лиш повернешся,
Смутком своїм загорошена –
Зморшками дрібно стелишся?

Може, колись між веснами
Голос в зозулі взяла?
Ніби й до пісні несла ти –
Насправді ж – літа кувала.

Певно, вони й не згадують,
Кажуть, що й не вертаються...
Мамині сльози падають
Й дзвінко в літа вдаряються.

(Із збірки "Казки яблуневого снігопаду").

—...Я вернусь дождем, я сторю свечой. —
Говорил он ей перед той войной. —
— Посреди грозы я взойду зарей.
Я вернусь к тебе, я вернусь живой...
 А потом ушел на войну в закат,
 Не посмел тогда посмотреть назад.
 Ну, а вслед за ним и ее душа
 Мотыльком лесным, как любовь, пошла.
Замели снега... Отошли дожди...
Разбудили сон соловьи в тиши...
Был усыпан мир золотой листвою...
А душа все шла за своей судьбой.
 Как она звала! Словно летний дождь.
 Как она ждала! Так лишь вечность ждешь.
 Через дымку снов, через дым костров
 По его стопам шла сквозь гул ветров...
...Он остался там, где шумит трава,
Где ромашек дым помнит все слова.
И лишь в злую ночь то ли плач, то ль стон
Возвращал ей вновь, как забытый сон:
 —...Я вернусь дождем, я сторю свечой,
 Повесне — взойду тихою травой,
 Через сотню лет, через сто веков
 Я к твоим ногам упаду дождем,

Засмеюсь весною, разольюсь рекою,
Закричу во тьме песнею немой,
Подмигну звездой в той кромешной тьме.
Я вернусь живою. Я вернусь к тебе...

...А вдали, где ночь спорила с грозой,
Умирал в траве мотылек лесной...

(Із збірки "Казки яблуневого снігопаду").

Переживу...
Як все, що є живим,
Переживає ніч, обмани, зливи...
Чи ж гірша я? Та й врешті, поміж тим
Я ще сміюсь!
Мене ще не зломали
Ані вітрів байдужа каламуть,
Ані людей завбачлива цікавість...
...Я бачила як світом дні ідуть
І кожний ранок їм віщує старість.
І кожний вечір в люльці пелюшки
Для завтрашнього досвітку готує.
Лиш місяць межі ними вже віки
То – повним, то – окрайчиком гостює.
Лиш цвіт так довго трусить із гілок,
Що до землі – вже листям долітає.
Лиш хтось на світі зробить перший крок
Й це диво навіть не запам'ятає...
...А інше все – чи буде, чи збулось.
Й туман, як жито
(шкода – не скосили)
Стояв за день до того, як здалось,
Що вже минули ніч, обмани й зливи.

(Із збірки "Стукав сніг...").

Презентація книги "Стукав сніг..."

Відпусти мене, доле!
ні, ні, не на зовсім, не бійся.
Я від тебе назовсім
тепер аж ніяк не втечу.
Відпусти мене тут,
де рівчак й куш калини розлігся,
Відпусти хоч на мить,
ну, а я – відроблю, відплачу...
Ну куди я подінусь?
ну де, ти подумай, сховаюсь?
Тут лиш трави та трави:
ромашка, чебрець і полин...
Відпусти мене, доле,
я їм лише посповідаюсь
Й в груди вечір вдихну,
що настоявсь на бабках ожин.
Я в тих травах згорнусь,
мов у люльці духмяній-духмяній,

Хай колишуть мене
пагінцями неказаних слів.
І віночки сплету
доням вітровим двом неслухняним,
Що волосся мені
розчесали гребінчиком снів.
Ну, а далі? А далі –
підемо удвох, чуєш, доле?
Я збиратиму світлі слова
тут, обабіч межі,
Я в корзину лозову візьму
жменьку неба і поле,
І навчуся для тебе
писати з них, доле, вірші.
(Із збірки “Неспівані пісні про щастя”).

Зорі сплять над річкою,
Шлях Чумацький стрічкою
Простелився аж за небокрай.
Кинув місяць променем
У віконце втомлене.
Спи, моя любове, засинай.

Ти не плач, сердешная,
Що весна прийдешня
Солов'єм співає не тобі.
Так буває в світечку,
Що і тепле літечко
Серед поля плаче на зорі.

До світанку довго ще,
І нехай пройде з дощем

Смуток твій. За зливою спливе.
Зашапортять крапельки:
“Ну, не треба плакати.
Все в житті буває. Все мине...”.

Впадуть квіти росяні
У завію осені,
Десь за даллю нічка догоря...
Пригорнись тихесенько,
Ти да я – однесенькі.
Спи, моя любове. Вже зоря...

(Із збірки “Неспівані пісні про щастя”).

Казка про Одарчине тісто

Напевне ж доводилося тобі чути прадавню народну приказку про те, що хліб – усьому голова? А й справді: і коржики-пряники, і тістечка та булочки, і навіть смачнющі каші – то все хліб. Хоча він різний за смаком та за формою, але виготовляється приблизно однаково: перемелене зерно вимішується з водою, а потім додається до того місива усякої смачної всячини. Це – основа хліба, яка називається тістом. І не всякій людині тісто дається себе приготувати.

Ото й казка буде про жінку, котра – як ніхто інший – вміла вдало вимісити тісто та випекти з нього коровай.

Звали ту жінку Одаркою. Жила вона в маленькій хатині, разом з двома дітьми та старою чоловіковою матір'ю. Той, із ким замолоду побралася, вже кілька літ як пішов на війну – землю рідну від татарви обороняти. Бігли літа, а від нього – ані звісточки: чи то Одарка ще дружина, чи вже вдовиця? Не раз вона крадькома сльози втирала, розмірковуючи над немилостивою долею, але ніколи про страхи свої ні дітям, ні свекрусі не говорила. Матері ж бо чоловікові ще важче! Вона – Одарка – своїх дітей он під боком глядить, за спідницю

тримаючись, ходять. Хоч за них серце не крається!

Словом, отак їй і жилося. Але, окрім всього, – славилася Одарка неперевершеною куховаркою. Найліпше їй вдавалося тісто на хліб, коровай, усіляку здобу та пироги. Не обходилося жодне весілля в окрузі, щоб не покликали Одарку за коровайницею. А вона, тісто вимішуючи, пісень усіляких тихих наспівує, посміхається до опари, погладжує туге біле місиво, що згодом хлібом випечеться, хрестить його, розмовляє з ним, мов із живим. А потім – виростає не весільний коровай, а справжнісіньке диво: з квітучими садами, де райські птиці огніздилися, з теремами золотoverхими, із сонцем та місяцем, з парою молодят на долонях у зірки... І усе це – з тіста! Тож не дивно, що такий коровай найкраще віщував щасливу долю молодому подружжю і слугував передвісником гарного сімейного життя.

Почали згодом говорити, що Одарка може на хлібові напророчити людині хорошу долю. Попросить у неї, бувало, скибку злидар, вона подасть, а той – починає в люди вибиватися, хатинкою обзаветься, худобою... Чи стріла одного разу на ярмарку заплакану дівчину. Та нещасливим коханням мучилася, страждала, сердешна. Пожаліла її Одарка, дістала з кошика пухкенького піріжка: “З’їж, – каже, – умить повеселішаєш!”. А дівчина за якийсь час вийшла заміж за свого любого!

Немічним її хліб допомагав на ноги стати, самотнім – пару знайти, лихим та заздрісним – подобрішати і стати ширими, а коли в дорогу комусь хлібину давала – неодмінно живим-здоровим додому мав повернутися.

Слава – добра чи лиха – швидко по світу шириться, у вуха різних людям потрапляє і різні думки породжує. От якось почув про дивну силу Одарчиного хліба найстарший бусурманин Тур Бей.

– Нагодуємо таким хлібом вояків моєї армії – і не буде їм рівних супротивників на цій землі! – вигукнув завойовник тай

звелів відшукати Одарку, аби привезти її у татарський табір.

Кинулися яничари нишпорити селами і напитувати людей де мешкає пекарка Одарка. Але хто ж візьметься ворогам допомагати? Наплели їм люди чогось такого несусвітнього, такі далекі шляхи вказали, що сам нечистий ногу зламає, але бажаного так і не знайде!

Блукали яничари, блукали... Хтось поліг від рук бунтівних селян, хтось заблудився й збожеволів у лісах, когось звірина порвала. Так ніхто на Одарчин слід не натрапив.

Зрозумів тоді Тур Бей, що без потойбічної допомоги не відшукати йому куховарку. І звернувся до старої Яги, котру люди тьму років тому з поселення вигнали за її люте чаклування.

Беззуба баба плювалася заклинаннями, розмішуючи вариво в здоровенному загідженому чані. Вирвала кілька сивих волосин зі скроні, щось пробубніла й страшно завила!..

Яким вже відважним полководцем був Тур Бей, а й той заляк, спостерігаючи за Ягою.

– Піч священна її оберігає, – проскрипіла баба. – Ач, як надійно оберігає... Та нічого, піч її до тебе і доправить! Тверде моє слово!!! А тепер, поганине, йди геть і жди!

– Не став Тур Бей нічого більше допитуватися в старої, а полегшено видихнув і полишив її, перекошену від давності, халупу з пацюками. І навіть не здогадувався яку страшнючу силу розбудила Яга та відрядила йому на служіння!..

– ...Загурчало, заgrimіло, затарахкотіло щось уночі на подвір'ї Одарчиного обійстя. Жінка виглянула з вікна, але нікого й нічого не побачила. “Певно наснилося...”, – подумала і вклалася далі спочивати.

– Тільки заплющила очі – все повторилося ще раз. І знову – нікого та нічого, тільки темна ніч, що накрила послуле село зірчастим полотном.

Вже не спиться Одарці – лежить, прислухається. Поруч

сонно сопуть синочок і донечка, на печі – крекче крізь сон чоловікова мати, цвіркуни тріщать за стіною, шкрябається мишка... І раптом – таррах! Бах! Бубух! Грюк!!!

Підхопилася Одарка, мов і не лежала, та стрімголов – до дверей. Переступила через поріг на подвір'я – очам своїм повірити не може: посеред вулиці стоїть піч! Така красива, біленька, квіточками підмальована, рушниками прибрана. Вустя печі відкриється-закриється, наче підморгує до Одарки, кличе підійти ближче. А чого ж їй боятися, не підходити? Ніколи недоброго від печі жінка не бачила. Завжди піч допомагала їй, смачні короваї випікала, а вона – Одарка – не крикне біля печі, лихого навіть не подумає, завжди в чистоті її тримає...

Ступила Одарка ближче, коли бачить – піч повнісінька усіляких наїдків. Так їх там багато, стільки напхано, що от-от трісне! Ледве жінка нахилилася, щоби дістати страви – як раптом ухопила її піч тай потягла в середину себе!

Злякалася Одарка, вперлася руками і ногами, не піддається незвіданій силі. А піч тримає, не хоче відпустити, так і норовить затягнути жінку у вогненне жерло на череню!

– Відпусти! Відпусти! – опирається Одарка.

Тут піч візьми – тай відпусти її так само зненацька, як вхопила! Жінка, тільки звільнився – кинулася до хати втікати. А хати немає!

Озирнулася Одарка навкруги – стоїть вона посеред табору яничар в чистому полі. Страшнючі, озброєні вузькоокі воїни глипають на неї, мов на диво-дивнеє, щось по-своєму перемовляються, головами хитають. А один підходить і каже зрозумілою мовою:

– Ти тепер у полоні в непереможної армії. Будеш виконувати мої накази і лишишся живою, а ні – знесу тобі голову з пліч ятангом!

– Щоби я допомагала ворогам? Не буде цього! – гордо відповіла Одарка. – Можеш одразу свою шаблюку ладнати до

моєї шиї! Не стану тобі коритися, чужинцю!

– Смілива, – учтиво зауважив Тур Бей. – А чи такою ж відважною залишишся, коли ми синочка твого вбивати будемо?

І виволокли вояки її молодшенького, Івасика, поперед очі. Налякане дитя матір побачило – тай в сльози.

– Чого ти хочеш? – скороно запитала Одарка.

Зрозуміла жінка, що на все заради свого дитяти піде, усе стерпить, скориться і переживе.

– Тільки те, що ти умієш робити – хліб! – зрадив поганин. – Напечи такого хліба, що силу людям дає.

– Гаразд, – погодилася жінка. – Але Івасик має бути біля мене.

– Авжеж, – поблажливо погодився Тур Бей.

Заспокоїла Одарка наляканого синочка, приголубила його, примостила неподалік себе тай взялася розчиняти опару. Величезну діжу тіста намісила вона, а потім – почала випікати хлібці. Всадить у піч біленькі кавалочки тіста, а коли виймає – справжніми велетнями возвеличуються буханці: пахкі, рум'яні, із хрусткою скоринкою!

Їдять яничари український хліб і не можуть насититися – так їм подобається. Наїлися всі тай полягали спати. А Одарку з Івасиком взяли під охорону, щоби вони часом не втекли від поневолювачів посеред ночі.

На ранок повів Тур Бей своє військо у завойовницький похід. Ніколи ще не були його вояки такими витривалими, ніколи не билися з такою люттю і невтомою! Цього разу, як ніколи раніше, назволікали вони награбованої здобичі і стількох людей захопили в полон, що їй вимовити страшно!

Одарка в розпачі руки заломлює: це ж завдяки її хлібу бусурмани такої сили нечуваної набули! Це ж вона, сама того не бажаючи, допомогла їм проти люду православного воювати і стільки горя в їхні домівки принести!

А Тур Бей вже велить їй нового хліба напекти – ще

більше, аніж минулого разу. Жінка побивається, але опару розмішує, бо ж синочок Івасик злякано забився під підводу і оченятами, повними страху, зиркає на яничар.

Тугішає тісто під руками, живим стає, теплим, вже готове воно, щоб перетворитися у величні хлібини. Але Одарка не може дозволити, аби цілюща сила хліба, ще бодай раз, наповнила чужинських вояків небаченою відвагою та витривалістю.

Що ж робити? Як бути? Як сина не занапастити і людей від яничар врятувати? Як на світі білому жити і світом ходити, знаючи, що ворогам допомагаєш? Чи гідне таке життя, чи не зганьблене?

Підкликала жінка до себе дитину, поцілувала Івасика, підхопила зненацька на руки, тай... жбурнула хлопчενя прямисінько всередину печі!

Перелякалися яничари, коли вгледіли її непокору, кинулися, аби втримати жінку.

Зрозуміла Одарка, що не встигне слідом за сином до печі вскочити. Перевернула тоді діжу з опарою – і все тісто на землю білою річкою витекло. Густе і тягуче, похапало місиво за ноги розгублених вояків. А Одарка перехрестилася тай стрибнула без вагань у піч...

...А вже за мить – вискочила з вустя на своє подвір'я. Там бабуся і сестричка втішають маленького Івасика, радіючи його поверненню. Коли ж і Одарка неушкодженою з печі з'явилася – не було меж радості і сміху!

А тут і чоловік з війни повернувся.

Кинулася йому Одарка на шию. Але, потішившись недовго, розповіла про чужинське військо, про полонених селян, про їх сльози та біль.

Тоді чоловік скликав своїх братчиків на борню. Скористалися вони лазом у печі і несподівано напали на вороже військо тай розбили його вщент, звільнили полонених!

Всі повернулися до своїх осель і потому щасливо зажили

зі своїми родинами в чепурненьких хатках з білими печами, підмальованими різними візерунками.

А зачаклована піч, погримівши дорогою та погуркавши, шубовснулася у болото за третьою греблею – навіть сліду від неї на землі не лишилося. Згадай тепер: чи була колись така пригода, чи люди все вигадали?..

(Із збірки "День полив'яної казки").

На добраніч!

Крізь сон Соломія почула дивне тюкання в кімнаті. Дівчинка розплющила очі, але не одразу зрозуміла, чи це відбувається не уві сні? Місячне сяйво затопило кімнату жовтуватим світлом і від того було видно, наче вдень. На сусідньому дивані міцно спав Нестор, посміхаючись чомусь чи комусь у своєму сні. Навколо тиша. Двері кімнати щільно закриті, але з-під підлоги – хтось тюкає!

Дівчинка вислизнула з-під ковдри і навшпиньки пішла до старої шафи, звідки чулися таємничі звуки.

Так, стукають саме тут! Але хто? Це схоже на звук маленького молоточка, що вдаряється у щось не надто тверде, але й не м'яке. Хто може стукати в шафі?

Соломія обережно прочинила важкі різьблені дверцятка, боязко зазирнула всередину і... – звискнувши, рвучко зачинила її назад та миттю шмигнула назад під ковдру.

– Ти чого? – спросоння підвівся на ліктеві брат, кліпаючи очима.

– Там хтось є, – пошепки відказала дівчинка і кивнула головою в бік шафи.

– Хто?

– Не знаю, – голос іще тихіший. – Послухай...

Дивне тюкання, що було на якусь хвилину втихло, почулося знову: розмірено і одноманітно: тюк-тюк, тюк-тюк, тюк-тюк...

– А хто там? – Нестор ще не починав по-справжньому боятися, але йому вже ставало моторошно.

– У шафі... зовсім... не шафа. Там – кімната... і хтось в ній є... – Соломія спробувала описати все, що мигцем побачила, та вийшло в неї якось не переконливо.

– Може, миші? – Нестор остаточно прокинувся і тепер намагався дати всьому сяке-таке розумне пояснення. – Тобі приснилося! – констатував він, вгамовуючи підступне тремтіння у голосі. – Сама злякалася і мене лякаєш...

– Приснилося?! – сестра перестала шепотіти. – Ходімо! – скомандувала на повний голос.

Дівчинка зіскочила з ліжка і, хлопаючи босими ступнями по підлозі, підійшла до таємничих дверей.

Нестору нічого не лишалося як рушити слідом за сестрою.

Діти обережно зазирали до шафи.

Всередині справді було чиєсь житло. Невелику кімнату, чепурненько прибрану і доглянуту, освітлював запалений нічник. Посередині на дерев'яному стільці сидів незнайомий дідок із молотком в руці і щось майстрував. У кутку стояло високе ліжко, застелене картатим покривалом, а на стінах висіли пучки висушених трав. Все це ніяк не перегукувалося з убранством бабусиної хати. Ніби перед очима постала зовсім чужа оселя.

– Чого там стовбичити? – почувся скриплячий голос дідуся. – Заходьте, коли вже вам не спиться. Близнюки презирнулися: то до них?

– Це ви до нас? – несміливо перепитала дівчинка вголос.

– А хіба тут є ще хтось? – дідок відклав убік майстрування і зліз зі стільця. Саме зліз, бо на зріст він виявився на голову-півтори нижчим за близнюків, тому, стоячи, був нижчим, аніж коли сидів. – Ну, чого залякли у дверях, чого зіщулилися? До чого діти пішли нерішучі!.. Заходьте, не бійтеся.

Я дітей не їм.

Важко сказати, чи останнє зізнання дідка заспокоїло близнюків, чи навпаки – перелякало. Проте діти обережно переступили поріг шафи, котра всередині виявилася зовсім не шафою, а низькою старовинною хатинкою. Такими інколи ілюструють книги “...про діда, бабу та курочку рябу”. Ну, або щось таке схоже...

Навколо запахло старою деревиною, сіном та медом. Дідок жваво перебіг до столу, хвацько вліз на стілець і підкрутив гніт запаленого нічника, аби він давав більше світла.

– І чого вам не спиться? – знову запитав він та примружено-вивчаюче подивився на дітей.

– Нас розбудив стукіт, – Соломія відповіла за себе і за брата. – А ви хто?

– Хто-хто... Хатній господар я.

– Невже домовик? – Нестор не повірив власним вухам та власним очам і тим більше – власним вимовленим словам.

– Як мене тільки не називають, – неохоче буркнув дідок. – Кажу ж вам – хатній господар я. За порядком у домі стежу, десть хтось щось загубить – підбираю, від злодіїв хату охороняю, від вогню, від мишей і пацюків...

– А бабуся Тоня про вас знає? – раптом поцікавилася Соломія.

– Під одним дахом живемо, – багатозначно відказав коротун. – Один хліб їмо... Он ви в гості зайшли...

– Ой, хто ж ходить в гості без гостинця! – сплеснула дівчинка в долоні. – Зачекайте!

Соломія хутко вишмигнула у двері, а вже за мить – повернулася з повними жменями цукерок.

– Ось, пригощайтеся на здоров'я... – висипала їх посеред столу.

– Як я люблю солоденьке! – втішився дідок і одразу ж поклав до рота найбільшу цукерку.

Вона швидко почала танути і розтеклася в роті приємним шоколадним смаком. Господар хатки аж замружився від задоволення.

– М-м-м... – замукав він із насолодою. – М-м-м... шмакота!.. – то цукерка під язиком завадила правильно вимовити слово “смакота”.

– Ви говорите зовсім, як Петрик! – розсміявся Нестор.

– Нічого смішного! – дідок вже проковтнув шоколадну “шмакоту”. – За те, що кепкуєш з мене, не пригощу вас жодною цукеркою! – вирішив він, але сказав це якось зовсім не ображено і тільки вдавано-сердито, та й згріб солодкий скарб поближче до себе.

– У нас такої смакоти ще багато є! – запевнила Соломія. – Ми вас ще пригостимо!

– Це добре, – проказав ласун. – То ви мене вже не боїтеся?

– Але ж ви не їсте дітей, – хитрувато відповів Нестор словами самого господаря оселі.

Дідок уважно поглянув на хлопчика, потім перевів погляд на його сестру, наче розмірковуючи над якимись здогадами, що мав до них безпосередній стосунок.

– А пацюків ви не боїтеся? – несподівано запитав хатній господар.

– Не знаємо, – чесно відказали діти, переглянувшись.

– Як то? – Не зрозумів дідок.

– Справа в тім, що ми з братом бачили у своєму житті лише домашніх пацюків, – толерантно пояснила дівчинка. – Пацючок Нана живе в нашої однокласниці в квартирі.

– Так, в Оленки, – підтвердив брат.

– Він вихований та кумедний: бере сухарики з долоні і спокійно сидить на плечі, – продовжила Соломія. – Я підозрюю, що він не зовсім схожий на пацюків з вулиці, тобто з підвалів (чи де вони ще живуть?). Тому ми не знаємо, чи боїмося їх.

– Дивно. Кому розповісти – не повірять, – знітився дідок. – Пацюків тримають у хаті, годують, на плечі садовлять... Не розумію.

– Та ви не переймайтеся так, – спробував розрадити Нестор співрозмовника. – Ми в бабусі житимемо все літо. Гадаю, що познайомимося і з пацюками. Ну, якщо це так необхідно... – хлопчик зовсім не прагнув до такого дивного знайомства.

Але дідок виглядав надто розгубленим. Здавалося, наче остаточно руйнувався якийсь його геніальний задум. Він нерозбірливо пробурмотів щось собі під ніс, почухав потилицю і, враз згадавши, зліз зі стільця та квапливо протупотів маленькими ніжками в мало освітлений куток хатинки.

Діти здивовано подивилися одне на одного і знизали плечима, нічого не розуміючи.

Тим часом почулося шарудіння, і дідок витягнув звідкись, наче з-під дощатої підлоги, величезну важку книгу.

Точніше, що він витягнув саме книгу, а не щось інше, стало зрозуміло тільки тоді, коли хатній господар гепнув нею на стіл.

– Уф!.. – видихнув він. – Ну й важчезна!

– Що це? – близнюки з цікавістю взяли роздивлятися фоліант, котрий закритий собою поверхню половини столу.

– Книга, – роз'яснив коротун. – Хіба не видно?

– Така велика...

– Така старовинна...

– Аге ж! – протягнув дідок, задоволений враженням, яке справив на співрозмовників. – Цю книгу ще мій пра-пра-прадід читав!

– Ого-го!

– Ага! – чванькувато підтанув старий.

– А про що в ній написано? – поцікавилася Соломія, котра більше за брата любила читати.

– Ось... зараз знайдемо... – дідок взявся перегортати сторінки.

Вони були настільки великі, що коротуну доводилося хапатися за них обома руками. Та, якби не зусилля Нестора, який одразу прийшов йому на підмогу, книга, швидше за все, так і лишилася б не відкритою.

Товсті, цупкі сторінки, виготовлені не інакше, як з кори якогось дерева чи загрубілої шкіри, потемніли від часу. На поверхні проглядалися якісь значки та закарлючки. Подекуди можна було роздивитися невміло нашкрябані малюнки.

Дідок перегорнув більше половини сторінок, аж нарешті спинився і тицьнув пальцем:

– Осьо!

Діти схилили голови над розгорнутими сторінками.

Незрозумілі кривульки перепліталися з ромбиками і гачечками в дивацькі нерівні рядки. У лівому верхньому куті мало не на півсторінки розпливлася велика темна пляма, під якою потонула не одна закарлючка.

– Бачите? – таємниче проказав дідок і вказав очима на пляму.

– Бачимо, – відповів Нестор. – Хтось дуже неохайно повівся з книгою.

– Це робота Старого Крачуна.

– Старого Крачуна?

– Еге ж, – видихнув дідок. – Дуже лютий чародій, дуже підступний...

– Звідки він взявся? – отетерів хлопчина. – Надворі двадцять перше століття: комп'ютери, Інтернет, мобільні телефони і все таке інше... А ви говорите про якогось чаклуна.

– Ну то й що? – вступилась Соломія. – Хіба Інтернет та комп'ютери стоять на заваді лиходіяч-чаклунам? Ось я, наприклад, навіть дуже в них вірю.

– Так-так! – підтакнув дідок. – Крачун жив ще за часів

мого пра-прадіда і вже тоді коїв всяку біду. А ось, подивіться, – ви.

Діти, онімилі від здивування, уважніше вдивилися у незрозумілий клинопис.

Попід брудною плямою на сторінці чиясь рука вивела два однаковісінькі значки. Щоправда, лише звіддала схожих на зображення людини. А зовсім поруч – нерівне коло, схоже на нитку коралів і відбиток якоїсь травинки.

– Це точно ми? – із недовірою перепитала дівчинка і чомусь відчула якийсь недобрий здогад.

– Чи тут є ще двоє дітей, мов дві краплі води схожих одне на одного? – запитанням відказав дідок.

– А що ми тут робимо? – поцікавився Нестор.

– Рятуйте нас від Крачуна, проганяєте Пацючого Повелителя, допомагаєте Русалці...

– Що?!! – в один голос вигукнули діти. – Як ми маємо це зробити?

– Тут про все написано. Не панікуйте! – примирливо одказав дідок. – Щоправда... написане трохи... майже... так, повністю заляпане плямою... тому...

– Тому що?.. – панічно заволали діти.

– Несторе... Соломіє...

...

– Несторе... Соломіє... Вставайте. Проспите усю риболовлю. Аго-ов, соньки!

Діти здивовано розплющили очі й стали озиратися навсібіч.

За вікном майже розвиднилося.

Близнюки солодко спали в своїх ліжечках, де й лягли звечора. Ніякої тобі книги, ніякого хатнього господаря... Тільки бабуся Тоня по черзі термосить їх, намагаючись розбудити, аби діти, як і домовилися вчора, не проспали похід на річку з дядьком Миколою.

– Доброго ранку, соньки! – посміхнулася бабуся, нарешті досягнувши своєї мети: близнюки прокинулися. – Швиденько піднімайтеся, вмивайтеся і – гайда на рибалку!

*(Уривок із пригодницько-казкового роману
“Зелен-день, або Чарівні русалчині корали”).*

Мобілка

Навколо Дмитра зібрався такий гурт школярів, ніби він роздавав правильні відповіді до контрольної з математики чи розповідав найсмішніші анекдоти. Сьогодні, ледве дзвінок з уроку сповіщав про чергову перерву, діти з усіх класів збігалися до Дмитра, аби на власні очі побачити його обновку – супер-пупер нову мобілку! Хлопчик гордовито піднявся на підвищення – насправді, всього на дві сходинки, що вели на другий поверх школи, але вони здалися йому найвищим п’єдесталом! Там він поблажливо дозволяв школярам потримати мобілку й поахкати від захоплення.

– У неї можна завантажити стільки музики, скільки влізе! – Дмитрик вихваляв свою цяцьку, аби ще більше вразити дітей. – А ігор в ній стільки, що можна всі уроки гратися і ще на потім залишиться!

– Нічого собі!..

– Оце так!..

– Вав!..

– Класно!.. коментували вражені школярі.

Славко Хоробрик і собі протиснувся крізь гурт дітлахів, аби й собі глянути на предмет Дмитрової гордості. Найновіша модель мобільного телефону саме перекладалася з одних рук в інші. Блиснув величезний екран із сенсорним покриттям, щось там спалахувало і гаснуло, майоріло кольорами, блимало, миготіло і пілікало...

– Красивий телефон, – погодився Славко. – Ти б його тримав при собі, – обережно порадив він хвалькові.

– Іще чого?! – хмикнув розпашілий від гордості Дмитро.
– У мене від друзів немає таємниць. Нехай собі дивляться! Хто, крім мене, ще покаже їм такі новинки техніки?

Дзвінок на урок розігнав школярів, ніби наполохану пташину зграю. Славко лише знизав плечима і не став сперечатися із зазнайкуватим власником найновішої моделі мобілки. Той, певно, навіть не зрозумів, чому Славко Хоробрик порадив йому тримати телефон при собі...

А Славко, як справжній майбутній міліціонер, знає – бо тато постійно навчає його! – що мобілки крадуть найчастіше, мало не щодня. Така дорога річ, як у Дмитра, – ласа приманка для будь-кого, хто й собі захоче покористуватися супер-телефоном. А спокуса поцупити його надто велика, особливо коли він так блимає і виграє у тебе в руках.

...Через два уроки Дмитрик сидів на тій самій другій сходинці і так голосно плакав, що аж луна йшла коридором.

– Що в тебе сталося? – запитав Славко.

– У мене... у мене... телефон... украли! – схлипуючи, відповів неборака.

– Негайно потрібно сповістити у міліцію! – скомандував Славко Хоробрик.

– А міліція допоможе? – з надією поглянув Дмитрик.

– Звичайно! – відповів майбутній міліціонер.

– Ой-ой-ой! – гірко зойкнув Дмитрик, – Тато відлупцює мене ременем, коли дізнається, що сталося! Це ж... його мобілка... Я взяв її без дозволу... – признався хвалько.

– Отакої! – розвів руками Славко. – Ти поцупив телефон у тата, а хтось – поцупив його у тебе.

– Ні, я в тата не поцупив! – Дмитрик так швидко заперечливо крутив головою, що вона ледь не зірвалася йому з в'язів. – Я збирався повернути її одразу після школи. Просто... похвалитися хотів... трохи...

– Гаразд. Згадуй усіх, кому ти хвалився, – Славко Хоробрик взявся до справи, як справжній міліціонер.

– Усім... – шморгнув носом обікрадений.

– Так, я бачив, – пригадав Славко. – А де була мобілка до того, як зникла?

– У кишені, в портфелі, у пальто, на парті, в папці, в пеналі... – Дмитрик навіть пальці почав загинати, аби перелічити усі місця, де побував сьогодні його – не його телефон.

Коли міліція наблизилася до гурту дітлахів, які вкотре за сьогодні оточили Дмитрика щільним колом, Славко Хоробрик вже встиг зібрати всю необхідну інформацію.

– Мобільний телефон, найпевніше, поцупили під час уроку фізкультури, – одразу повідомив Славко свої висновки старшому групи. – На початку уроку мобілка ще була у Дмитрика, а наприкінці – вже не було.

– Дякую тобі, Славку за інформацію, – серйозно відповів капітан. – Ми перевіримо ці дані. А тепер, діти, вам час розійтися по класах і зайнятися своїми справами, а нам – наодинці поспілкуватися з потерпілим, – скомандував міліціонер.

Професіонали взялися до роботи, а дитяча цікавість могла їм завадити. Найголовніша справа для школярів – гарно навчатися і бути законослухняними дітьми. Навіть коли дуже-дуже цікаво довідатися, як саме міліціонери шукатимуть крадія Дмитрикової мобілки...

За п'ять хвилин до завершення останнього уроку до класу Славка Хоробрика завітав уже знайомий капітан міліції в супроводі схвильованої директорки школи. Учні дружно піднялися з-за парт і так само дружно сіли після дозволу вчительки.

– Діти, ми зовсім ненадовго перервемо урок, – урочисто оголосила директорка. – Увага! Товариш міліціонер

має вам дещо сказати.

– Подякувати! Я маю подякувати! – уточнив капітан. – Славку, підійди, будь ласка, до нас і дозволь потиснути тобі руку! Завдяки інформації, яку ти зібрав, ми швидко знайшли крадія і повернули поцуплений телефон! Молодець! Справжній майбутній міліціонер!

(Уривок із книги “Щоденник Славка Хоробрика, або Пригоди хлопчика-міліціонера”).

Майже боксерський двобій

Хлопці лупцювали один одного, аж пилюка стояла стовпом! Точніше, вона б стояла стовпом, якби земля не була вкрита снігом. Зате довкола “боксерів” збився цілий натовп роззяв, що зібралися подивитися, як хлопчачки з’ясовують стосунки, і навіть вболівали за “свого” забіяку. Нікому не спало на думку розборонити розбишак, аби спробувати розв’язати їхню суперечку не кулаками, а мирним шляхом. В одного вже потекла з носа червона юшка, у другого під оком розплився здоровенний синець, проте хлопчиська, вочевидь, не мали й наміру припиняти свій двобій.

Масштабне свято “Славко Хоробрик збирає друзів” (м. Хмельницький) з презентацією книги О.Радушинської “Щоденник Славка Хоробрика, або Пригоди хлопчика-міліціонера”.

Славко ще здалеку помітив на пустирищі гамірний гурт дітей різного віку. Хлопчик саме вивів на прогулянку пекінеса Малюка і зацікавлено звернув зі звичного маршруту, аби подивитися, що ж так розважає глядачів. Вже ближче Славко Хоробрик зрозумів, що розвага має далеко не безневинну назву – “бійка”!

– Агов! Що ви не поділили? – спробував він докричатися до захеканих войовників.

Марно. Ті навіть не звернули на нього уваги.

– Що тут сталося? Чому вони чубляться? – Славко взявся з'ясовувати причину бійки у хлопчика, який виявився поруч із ним.

– А, не знаю! – відмахнувся він від Славка, ніби від надокучливої мухи.

– Їх потрібно негайно розборонити! – вирішив Славко.

Проте ніхто із гурту навіть не ворухнувся, аби припинити побоїще.

– Ви що, оглухнули? Розбороніть! – крикнув Славко. – Вони ж повбивають один одного!..

– Не повбивають, – обізвався довгов'язий підліток. – Ти краще мовчи й дивися – коли ще побачиш бокс не по телевізору, а просто під носом?

– Чи ви здуріли? – не на жарт злякався Славко.

Хлопчик вирішив не витратити часу на балачки, а негайно діяти. Тим більше, що обидва “боксери” вже ледве трималися на ногах. Чим довше вони лущуватимуть один одного, тим довше опісля лежатимуть на лікарняних ліжках.

Славко смикнув за поводок Малюка і щодуху побіг до тротуару, з якого завернув на пустирище.

– Допоможіть! Рятуйте! Бійка! – закричав він на ходу.

Славків крик почули кілька дорослих чоловіків, що одразу ж кинулися на допомогу. Вони відтягнули забіяк в різні боки і вхопили за коміри кількох споглядачів жорстокої забави.

– Відпустіть!

– Ми не билися!

– Це не ми. Це вони! – почали ті проситися.

– Е ні, ніякого “відпустіть”, – заперечили дядьки. – У міліції будете пояснювати, чому ви не розборонили бійку.

Славко дочекався, коли прибуде міліція, розповів про подію, очевидцем якої випадково став, а тоді швиденько попрямував додому. Ні, він не втікав! Просто надвечір зробилося геть зимно і Малюк почав перебирати лапами й жалібно повискувати. Дізнатися, чому хлопці зчинили таку жорстоку бійку, йому, звісно, цікаво, але зараз важливіше – надати їм медичну допомогу. А Славкові важливо не застудити Малюка.

(Уривок із книги “Щоденник Славка Хоробріка, або Пригоди хлопчика-міліціонера”).

Сонячне зайченя

Ой! По носі сонце скаче,
В піжмурки гра з дощиком.
Придивилась – а то зайчик
Із куценьким хвостиком.

То стрибнув з лиця на вії,
Вушками лоскоче,
Мов секрети чарівнії
Розказати хоче.

Розсипає веселики
Зайченятко сонячне,
Щоб для кожної дитинки
Було в долі сонячно.

(Із збірки “Віршики для малят”).

Гривня

Сокоріла курка півню,
Що знайшла в городі гривню.
Справжню гривню (от на шкоду!)
Хтось згубив серед городу.
Що ж тепер робити з нею? –
На базар іти з сім'єю,
Та й купити там, що просять:
От найперше – горщик проса
І люстерко, і хустинку,
Щоб накинути на спинку...
– А нам – чоботи, як в тата! –
Розкричалися курчата.
Півник каже:
– Куд-куди?
Сій! Нікуди не ходи!
Я купую на базарі
Собі модні шаровари!
Щоб казали вслід мені:
“Кращий півень на селі!”
Ось така тут суперечка.
Все не купиш, безперечно.
Шкода, що в городі мало
Зовсім в когось грошей впало.

(Із збірки “Віршики для малят”).

ТВОРИ ОКСАНИ РАДУШИНСЬКОЇ ДЛЯ ДІТЕЙ

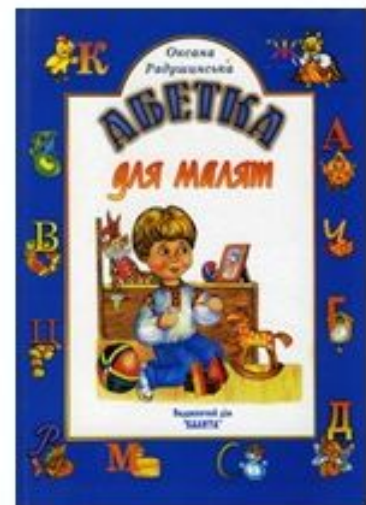
- ♦ Радущинська О. Абетка дошкolarика-пішоходика / О.Радущинська. – К. : Калита, 2006. – 64 с.

Живеш ти у місті, а, може, в селі,
Шкolarик уже ти, чи поки-що ні –
Дорожні правила обов'язково
Повинен, мій друже, ти знати на “зразково”.

Ось так пропонує письменниця з допомогою віршованої абетки вивчити надзвичайно потрібні правила вуличного руху, запам'ятати дорожні знаки та перевірити свої знання. Книга містить привабливі ілюстрації, дорожні знаки, які допоможуть дошкolarику засвоїти прочитане.

- ♦ Радущинська О. Абетка для малят / О.Радущинська ; худож. В.Ярош. – К. : Калита, 2005.

Ця книга стане гарним порадиником та другом для дітей, котрі тільки починають пізнавати таємниці букв і словосполучень. Кожна сторінка – це маленька казка, де гармонійно поєднані зміст тексту та кольорові малюнки художниці В.Ярош. Це

цілий світ з кумедними тваринами і птахами, добрими людьми і зрозумілими явищами природи. Окрім абетки, книга містить також ознайомлення з кольорами, порами року, з навколишнім світом.

◆ Радущинська О. **Вірші про звіряток** : книга-збірка / О.Радущинська ; худож. М.Пильцин. – Донецьк : Кредо, 2013.

До цієї збірки ввійшли чотири віршовані казки: “Тигрєня шукає друзів”, “Жиоаф-листоноша”, “Носоріг-мандрівник” та “Океанська пригода”. Читання цієї книги не лише розважить малечу, а й навчить мислити, запам’ятовувати. Поруч із кожною історією діткам пропонується запам’ятати назви тварин, квітів, підводних мешканців, що на малюнках, або про яких йдеться у розповіді. А ще пропонується допомогти звірятам знайти правильну стежку тощо.

◆ Радущинська О. **Віршики для малят** / О.Радущинська. – К. : Калита, 2006. – 64 с. : ілюстр.

Ці віршики – лагідні, мелодійні – для найменшеньких, тих дівчаток і хлоп’яток, хто лише починає пізнавати цей неповторний і такий цікавий навколишній світ. Гарні кольорові малюнки дохідливо розкривають зміст і суть кожного віршика.

◆ Радущинська О. **День полив’яної казки** : збірка казок за мотивами українських народних легенд, приповідок та переказів / О.Радущинська. – Хмельницький : Цюпак А.А., 2011. – 104 с.

Яким нудним було б дитинство без казки! А й справді, казка розважає, казка навчає, казка будить уяву, розвиває пам’ять. Збірку казок “День полив’яної казки”, написану в українському народному стилі, письменниця пропонує прочитати дітям молодшого шкільного віку, аби вони краще усвідомили свою неповторність і ментальність поміж всіма народами на планеті Земля.

◆ Радущинська О. **Зелен-день, або Чарівні русалчині коралі** : пригодницько-казковий роман / О.Радущинська. – Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2013. – 180 с.

Герої цієї книги – непосидючі та допитливі близнюки – Соломійка і Нестор. Незвичайних пригод, неймовірних таємниць, цікавих подій у них безліч, адже вони знаються з

Домовиками, Водяником, середземноморськими піратами. А ще від них залежить доля русалки Олесі й існування села Русалівка. А про все це – у казковому романі “Зелен-день, або Чарівні русалчині коралі”, який отримав перше місце в конкурсі “Коронація слова” та потрапив до рейтингу “Книга року”. Книга оформлена фантастичними малюнками В.Якубовського, які буквально занурюють читачів в атмосферу роману.

◆ Радущинська О. **Сонячне зайчєня** : вірші для дітей / О.Радущинська. – Хмельницький, 2004. – 83 с. : ілюстр.

Це перша збірка поезії письменниці, адресована дітям молодшого шкільного віку. Вона містить веселі, повчальні, легкі та доступні віршики, які легко запам'ятовуються. А ще з їх допомогою діти можуть швидко вивчити абетку та краще пізнати навколишній світ.

◆ Радущинська О. **Українські свята** / О.Радущинська ; худож. В.Ярош. – К. : Калита, 2007. – 64 с. : ілюстр.

Багатий на свята український календар. Із державних, церковних, народних, родинних свят складається неповторний вінок нашої культури і приналежність до свого народу. Цікаво та дохідливо письменниця розповідає, чому саме так, а не інакше ми відзначаємо Різдво, Трійцю, Миколая, що таке веснянки, зажинки. Отож, ця книга допоможе маленькому українцеві дізнатися про традиції, звичаї, віру нашого народу.

◆ Радущинська О. **Щоденник Славка Хоробріка, або Пригоди хлопчика-міліціонера** / О.Радущинська ; мал. Р.Скиби. – Львів : Видавництво Старого Лева, 2012. – 84 с.

Чи дозволено дітям робити все, що заманеться, незважаючи на закони і правила, якими користуються дорослі? Які вчинки дітей можуть спричинити халепу і що потрібно робити, аби уникнути неприємностей? Відповіді на ці та багато інших запитань юні читачі отримають, потоваришувавши із Славком Хоробріком – звичайним сучасним хлопчиком, який мріє стати міліціонером.

КНИЖКИ-КАРТОНКИ ДЛЯ ДОШКІЛЬНЯТ

◆ Радущинська О.П. **Веселкові кольори** : вірші для дошкільнят / О.П.Радущинська ; мал. С.Коса. – Х. : Школа, 2014. – (Малюємо-розуміємо).

Ця книжечка запрошує малят на прогулянку різнобарвним світом, де предмети, люди, рослини та явища мають свої кольори. Запам'ятати їх, дякуючи пізнавальним віршикам, легко і весело.

◆ Радущинська О.П. **У саду і на городі** : вірші для дошкільнят / О.П.Радущинська ; мал. О.Ковальової. – Х. : Школа, 2014. – (Малюємо-розуміємо).

Книжка-картонка “У саду і на городі” допомагає малесеньким читачам весело і пізнавально познайомитися з садовими і городніми мешканцями – рослинами і збагатити світогляд знаннями про квіти і ягоди.

◆ Радущинська О.П. **Улюблені іграшки** : вірші для дошкільнят / О.П.Радущинська ; худож. Н.Мягкова. – Донецьк : Кредо, 2013. – (Криниця казок).

◆ Радущинська О.П. **Хто це?** : вірші для дошкільнят / О.П.Радущинська ; худож. Н.Мягкова. – Донецьк : Кредо, 2013. – (Криниця казок).

◆ Радущинська О.П. **Хто як говорить?** : вірші для дошкільнят / О.П.Радущинська ; худож. Н.Мягкова. – Донецьк : Кредо, 2013. – (Криниця казок).

◆ Радущинська О.П. **Чини тільки добре** : вірші для дошкільнят / О.П.Радущинська ; худож. Н.Мягкова. – Донецьк : Кредо, 2013. – (Криниця казок).

ПОЕЗІЯ ТА ПРОЗА ОКСАНИ РАДУШИНСЬКОЇ

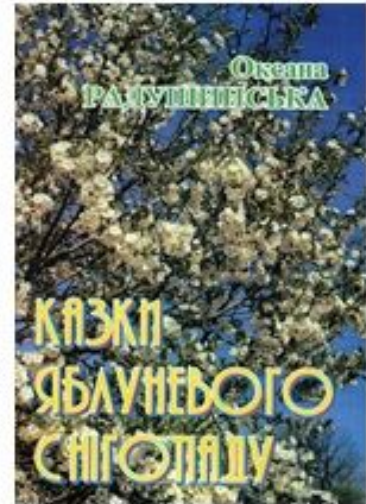
◆ Радущинська О. **Блискавки третього покосу** : оповідання, новели, замальовки, етюди / О.Радущинська. – Хмельницький : Цюпак А.А., 2009. – 96 с.

Ця книга – своєрідна спроба авторки зафіксувати на папері так звану “поезію у прозі”. Лірична героїня цих етюдів, оповідань намагається пізнати себе через призму історії та майбуття, захоплюється красою та неповторністю світу, оспівує його. Всі оповідання – вигадані сюжети, наближені до реального життя. Вони будуть зрозумілі і цікаві і дорослим, і юним, адже в них стільки добра, ширості, любові і милосердя.

◆ Радущинська О. **Казки яблуневого снігопаду** : поезії, нариси / О.Радущинська. – Хмельницький : Евріка, 2001. – 76 с.

У цих творах домінують чистота кохання, чесність, мужність, порядність, краса людського буття. У них живе і дихає поезія, як живе і хвилює красою скромний підсніжник чи несподіваний дощ, схід сонця і фантастична яблунева заметіль:

З білих яблунь цвіту намело
У сріблястий травень на зорі,
На світанку лебедя крило
Розбудило тишу на воді.

◆ Радущинська О. **На крилах мрій** : поезії / О.Радущинська. – Хмельницький : Евріка, 1999. – 80 с.

“З чистих подільських джерел, а ще з коріння древнього Старокостянтинова беру я свої слова і рядки, які сплітаю у вірші” – зізнається молода поетеса Оксана Радущинська. “На крилах мрій” – перший її збірник поезій. Про що найбільше говориться у цих творах? Про світле, прекрасне, як вранішнє сонечко, як спів лісу, про матінку-природу, про все, що будить в душі ніжні струни смутку та радості.

◆ Радущинська О. **Неспівані пісні про щастя** : поезії, етюди / О.Радущинська. – Хмельницький : Евріка, 2002. – 72 с.

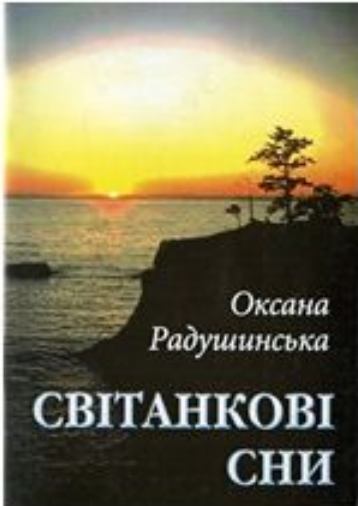
Рядки цієї поезії – про вічне: красу і любов у їх духовному призначенні:

Дикий запах трави
На хрестинах у травня
Толочили всю ніч
Босі ноги дощів...

По калюжах слідів
Промінь сонячний зрання,
Вкравши щастя, як гріш,
Аж у осінь побрів.

Такі ліричні рядки – теж із “Неспіваних пісень про щастя”.

◆ Радущинська О. **Світанкові сні** : поезії / О.Радущинська. – Хмельницький : Евріка, 2000. – 88 с.

Я світанок нестиму у серці,
Збережу його чисту красу.
І в душі, як малому озерці,
Заколишу досвітню росу...

Чергова книжечка поезій Оксани Радущинської “Світанкові сні” – то добірка ліричних, чистих, світлих віршів. Це ширі роздуми про сутність життя, це сподівання на те, що всі негаразди залишаться десь там, а сьогодні все буде інакше – світліше і радісніше.

◆ Радущинська О. **Сповідь дощу** : поезії / О.Радущинська. – Хмельницький : Евріка, 2003. – 68 с.

Ці образні та багаті на принади рідної мови вірші, вражають ліричністю, мудрістю. У вишуканих строфах переважає вміння сказати про відомі речі свіжо, по-своєму. Їх хочеться читати і перечитувати, а то й наспівувати.

◆ Радущинська О. **Стукав сніг...** : поезії, есе, замальовки, етюди / О.Радущинська. – К. : Кобза, 2005. – 180 с.

Ця книга народжувалася близько десяти років. Вона вмістила як вибрані твори із семи попередніх видань авторки, так і зовсім нові, що публікуються вперше. Ці вірші – то пошук істини і мудрості, це радість і біль. Водночас, вони наповнені живими кольорами світу, запахами, звуками, вишуканими словами, мають аромат справжньої поезії.

ПОЕЗІЯ, ПРОЗА, ПУБЛІЦИСТИКА ОКСАНИ РАДУШИНСЬКОЇ У ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАННЯХ

- ◆ Радущинська О. **Абетка дошкочарика-пішоходика** / О.Радущинська // Капітошка. – 2009. – № 6. – С. 18.
- ◆ Радущинська О. **Ахматовські читання благословляв лелека...** / О.Радущинська // Проскурів. – 2006. – 6 липня.
- ◆ Радущинська О. **Байстриючка** : [оповідання] / О.Радущинська // Літературна газета. – 2008. – № 10.
- ◆ Радущинська О. **Бути жінкою** / О.Радущинська // Проскурів. – 2006. – 9 березня.
- ◆ Радущинська О. **В колосся впали зорі переспілі...** : [вірші] / О.Радущинська // Щедрику-ведрику. – 2007. – № 2. – С. 13.
- ◆ Радущинська О. **Вже дозріли хліби** : вірші / О.Радущинська // Проскурів. – 2005. – 4 серпня.
- ◆ Радущинська О. **Він** : проза / О.Радущинська // Проскурів. – 2006. – 2 лютого.
- ◆ Радущинська О. **Вірші для дітей** / О.Радущинська // Жінка. – 2002. – № 11. – С. 11.
- ◆ Радущинська О. **Дай, Боже, щастя моїй країні...** : [вірші] / О.Радущинська // Проскурів. – 2005. – 24 серпня.

- ◆ Радушинська О. **Дарунок від мами** : оповідання / О.Радушинська // Літературна газета. – 2009. – № 1.
- ◆ Радушинська О. **День матері ; Свято Юрія ; Маївка** : вірші / О.Радушинська // Капітошка. – 2007. – № 5. – С 22.
- ◆ Радушинська О. **Земля одна** : вірші / О.Радушинська // Проскурів. – 2006. – 28 вересня.
- ◆ Радушинська О. **Івана Купала ; Петра і Павла** : вірші / О.Радушинська // Капітошка. – 2007. – № 7. – С. 22.
- ◆ Радушинська О. **Іграшковий пес** : [оповідання] / О.Радушинська // Літературна газета. – 2008. – № 12.
- ◆ Радушинська О. **Клинопис слів** : [вірші] / О.Радушинська // Дніпро. – 2004. – № 9-10. – С. 142.
- ◆ Радушинська О. **Коли шепну за спиною дощем** : вірш / О.Радушинська. – Проскурів. – 2006. – 24 серпня.
- ◆ Радушинська О. **Манюня** : оповідання / О.Радушинська // Літературна газета. – 2009. – № 2.
- ◆ Радушинська О. **Манюня ; Іграшковий пес** : новели / О.Радушинська // Жінка. – 2008. – № 12. – С. 10-11.
- ◆ Радушинська О. **Мати** : есе / О.Радушинська // Проскурів. – 2005. – 9 червня.
- ◆ Радушинська О. **...Мов пахнуть яблука під осінь...** : вірші / О.Радушинська // Дзвін. – 2005. – № 10. – С. 21-25.
- ◆ Радушинська О. **Мої вітряки ще не зламані... ; Перший сніг на Покрову** : [поезія] / О.Радушинська // Літературна газета. – 2008. – № 3.
- ◆ Радушинська О. **Моя абетка** / О.Радушинська // Капітошка. – 2008. – № 1. – С. 18.
- ◆ Радушинська О. **На гостинах у скарбниці мудрості** : Всеукраїнський тиждень дитячої та юнацької книги на Старокостянтинівщині / О.Радушинська // Проскурів. – 2005. – 31 березня.
- ◆ Радушинська О. **Наодинці з тишею** : вірші / О.Радушинська // Літературна Україна. – 2003. – № 27.

- ◆ Радущинська О. **Пісня ; Подем** : есе / О.Радущинська // Проскурів. – 2005. – 23 червня.
- ◆ Радущинська О. **Перші проліски** : вірш / О.Радущинська // Малятко. – 2009. – № 3. – С. 4.
- ◆ Радущинська О. **Продається хата ; Соло першого снігу** : оповідання / О.Радущинська // Літературна газета. – 2009. – № 3.
- ◆ Радущинська О. **Сага зимового таїнства** : проза / О.Радущинська // Проскурів. – 2006. – 12 січня.
- ◆ Радущинська О. **“Сеньйора з Риму? – ні. Сеньйора з України!”** : [інтерв’ю з М.Ясіновською] / О.Радущинська // Проскурів. – 2013. – 7 березня.
- ◆ Радущинська О. **Січень ; Білий сніг ; Випав білий сніг** : вірші / О.Радущинська // Капітошка. – 2008. – № 1. – С. 22.
- ◆ Радущинська О. **Сонячне зайчення** : вірші / О.Радущинська // Літературна газета. – 2006. – № 9.
- ◆ Радущинська О. **Травою... ; Земле моя** : есе / О.Радущинська // Проскурів. – 2005. – 15 вересня.
- ◆ Радущинська О. **Трійця ; День Конституції** : вірші / О.Радущинська // Капітошка. – 2007. – № 6. – С. 22.
- ◆ Радущинська О. **Ти молодий! І цей день для тебе** : [до Дня молоді] / О.Радущинська // Проскурів. – 2006. – 6 липня.
- ◆ Радущинська О. **Хто ми?..** : вірш / О.Радущинська // Проскурів. – 2006. – 24 серпня.
- ◆ Радущинська О. **Щасливої долі майбутньому** : [про центр раннього розвитку дитини] / О.Радущинська // Проскурів. – 2006. – 25 травня.
- ◆ Радущинська О. **Щоденник Славка Хоробрика, або Пригоди хлопчика-міліціонера** / О.Радущинська // Проскурів. – 2012. – 18 жовтня.
- ◆ Радущинська О. **Я і мій завтрашній день** : [твори школярів, переможців конкурсу дитячої літературної творчості “Я і мій завтрашній день”] / О.Радущинська // Проскурів. – 2006. – 8 червня.

**ПУБЛІКАЦІЇ ТВОРІВ ОКСАНИ РАДУШИНСЬКОЇ У
ЗБІРНИКАХ**

- ◆ Радушинська О. **В колосся впали зорі переспілі...** : вірші / О.Радушинська // Щастя дарувати радість. – Хмельницький, 2007. – С. 49.
- ◆ Радушинська О. **Люди не народжуються злими...** : вірш / О.Радушинська // Щастя дарувати радість. – Хмельницький, 2007. – С. 6.
- ◆ Радушинська О. **Майстриня ; Нагадала ; Душа всю ніч кудись літала...** : поезія / О.Радушинська // Автограф : збірник. – Хмельницький, 2002. – С. 66.
- ◆ Радушинська О.П. **Поезії** / О.П.Радушинська // Безсоння вишень. Кн. 2. Сучасна поезія Хмельниччини. – Хмельницький, 2000. – С. 152-158.
- ◆ Радушинська О.П. **Поезії** / О.П.Радушинська // Осик осінній сон. Кн. 2. Сучасна поезія Хмельниччини. – Хмельницький, 2001. – С. 152-156.
- ◆ Радушинська О.П. **Поезії** / О.П.Радушинська // Творче Поділля. Ювілей : поезія. – Хмельницький, 2003. – С. 212-216.
- ◆ Радушинська О. **Тігонька зима ; Мороз ; Хвалько** : вірші / О.Радушинська // Різдвяна зірка. – К., 2007. – С. 18-25 ; С. 29.
- ◆ Радушинська О. **Хтось вироджує Різдво... ; Ворони, як коми, на голих зимових гілках...** : вірші / О.Радушинська // Склянка часу. – 2008. – С. 292-294.

**МАТЕРІАЛИ ПРО ЖИТТЯ І ТВОРЧИСТЬ
ОКСАНИ РАДУШИНСЬКОЇ**

- ◆ Аплодували стоячи нашій землячці Оксані Радушинській – “Жінці III тисячоліття” // Проскурів. – 2009. – 19 листопада.
- ◆ Броварська О. **Навпіл із долею** : поетеса із Старокостянтинова Оксана Радушинська / О.Броварська // Проскурів. – 2004. – 14 жовтня.

- ◆ **Горячок І. Лірична Панна Хмельниччини** / І.Горячок // Українська література в загальноосвітній школі. – 2013. – № 2. – С. 22-24.
- ◆ **Година творчості від Оксани Радушинської** // Проскурів. – 2012. – 28 червня.
- ◆ **Граднова К. Видавничі новинки від Оксани Радушинської** / К.Граднова // Проскурів. – 2013. – 20 червня. – С. 14.
- ◆ **Граднова К. Оксана Радушинська – лауреат премії ім. Дмитра Луценка “Осіннє золото”** / К.Граднова // Проскурів. – 2013. – 19 вересня. – С. 14.
- ◆ **Граднова О. Дві сотні автографів від Оксани Радушинської** : [відбулася презентація книги О.Радушинської “Щоденник Славка Хоробрика, або Пригоди хлопчика-міліціонера”] / О.Граднова // Проскурів. – 2012. – 1 листопада.
- ◆ **Граднова К. У Зелений тиждень презентували книгу “Зелен-день...”** / К.Граднова // Проскурів. – 2014. – 12 червня.
- ◆ **Гришук С. “День полив’яної казки” Оксани Радушинської** / С.Гришук // Проскурів. – 2011. – 6 жовтня.
- ◆ **Гришук С. Оксана Радушинська: “Короноване слово спонукає до ще більшої відповідальності”** / С.Гришук // Проскурів. – 2011. – 16 червня.
- ◆ **Гуриненко М. ...Дали ім’я Оксана** / М.Гуриненко // Моя газета. – 2007. – № 33.
- ◆ **Дві перемоги Оксани Радушинської** // Проскурів. – 2009. – 12 березня.
- ◆ **Дмитрик В. Намисто від Оксани Радушинської** / В.Дмитрик // Подільські вісті. – 2011. – 18 січня.
- ◆ **Заверуха М. Людина рідкісного таланту** / М.Заверуха // Є Сімейна газета. – 2010. – 7 січня.
- ◆ **“Зелен-день” Оксани Радушинської переміг на “Коронації слова”** // Проскурів. – 2011. – 9 червня.
- ◆ **“Корнійчуковська премія” в Оксани Радушинської** // Проскурів. – 2013. – 7 серпня.

- ◆ Марцонь В. **Оксана Радущинська: бути “однією з...”** – це не для мене / В.Марцонь // Всім. – 2014. – 7 травня. – С. 11.
- ◆ Миколайчук А. **У форматі перехідних і вічних часів : О.Радущинська – лауреат міської премії імені Б.Хмельницького** / А.Миколайчук // Місто. – 2009. – 2 жовтня.
- ◆ Муравська П. **Наша “Жінка III тисячоліття”** : престижну статуетку отримала подолянка О.Радущинська / П.Муравська // Місто. – 2009. – 6 листопада.
- ◆ **На кожній сторінці – казка** // Проскурів. – 2005. – 21 липня.
- ◆ **Нагорода Оксані Радущинській** : [О.Радущинська нагороджена орденом княгині Ольги III ступеня] // Проскурів. – 2001. – 1 вересня.
- ◆ **Новоставська І. Оксана Радущинська: “Сонця вистачить на всіх, і на всіх вистачить здійснення бажань”** / І.Новоставська // Проскурів. – 2011. – 8 вересня.
- ◆ **Окіпний В. То солод слів, замішаних з журбою...** / В.Окіпний // Подільські вісті. – 2002. – 15 листопада.
- ◆ **Оксана Радущинська – знову серед кращих “Коронації слова”** // Проскурів. – 2012. – 7 червня.
- ◆ **Оксана Радущинська – маляткам-розумняткам** // Проскурів. – 2014. – 5 червня.
- ◆ **Оксана Радущинська – “Українська Мадонна десятиліття”** // Проскурів. – 2009. – 11 червня.
- ◆ **Поповнення в Спілці письменників** : [Оксану Радущинську прийнято до Національної Спілки письменників України] // Проскурів. – 2006. – 29 червня.
- ◆ **Премія імені Олеся Гончара (2009 р.)** // Літературна Україна. – 2009. – 2 квітня.
- ◆ **Премія Олеся Гончара – в Оксани Радущинської** // Проскурів. – 2009. – 9 квітня.
- ◆ **Рудковська Л. Журналістка, поетеса і... просто красуня** / Л.Рудковська // Подільський кур’єр. – 2011. – 3 березня.
- ◆ **Рудковська Л. Крилатих дум нев’януча трава** : оспівування краси світу і роздуми про нього – лейтмотив нової книги подільської авторки О.Радущинської / Л.Рудковська // Місто. –

2009. – 7 серпня.

◆ Слободянюк Т. **Що в імені твоїм, Оксано?** / Т.Слободянюк // Подільські вісті. – 2009. – 15 травня.

◆ Слободянюк Т. **“Я ніколи не втомлюсь дивитись, як запалює ранок свічки...”** / Т.Слободянюк // Подільські вісті. – 2001. – 27 вересня.

◆ Тараненко В. **Навпіл із долею** : поетеса із Старокостянтинова Оксана Радущинська / В.Тараненко // Подільські вісті. – 2004. – 19 жовтня.

◆ Тишко І. **Хто працює, той перемагає** / І.Тишко // Подільські вісті. – 2006. – 9 лютого.

◆ Тищенко В. **Поверить в себя мне помогли близкие** / В.Тищенко // Полина. – 2008. – № 30. – С. 42-43.

◆ Храбровська Л. **Навпіл із долею і з глядачами** / Л.Храбровська // Проскурів. – 2012. – 3 травня.

◆ Храбровська Л. **“Навпіл із долею” Оксани Радущинської** / Л.Храбровська // Літературна Україна. – 2012. – 17 травня.

◆ Храбровська Л. **Творчий вечір Оксани Радущинської у Києві** / Л.Храбровська // Подільські вісті. – 2012. – 22 травня.

◆ **Чарівний світ у “Віршиках для малят”** : про книгу О.Радущинської // Проскурів. – 2006. – 16 лютого.

◆ **Чергова перемога в “Коронації слова”** // Проскурів. – 2014. – 12 червня.

◆ Чернюк Р. **Душа подільського краю, або “Стукав сніг” Оксани Радущинської** / Р.Чернюк // Проскурів. – 2005. – 13 жовтня.

◆ Чернюк Р. **Щедра осінь Оксани Радущинської** / Р.Чернюк // Проскурів. – 2006. – 19 жовтня.

◆ Шандовська Л. **Оксана Радущинська : “Я хочу жити, а не існувати”** / Л.Шандовська // Проскурівський телеграф. – 2012. – 2 серпня.

◆ Яцкова Л. **“Дихаю осінню...”** : зустріч з “Українською Мадонною” Поділля О.Радущинською / Л.Яцкова // Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2009. – № 9. – С. 118-120.

З М І С Т

Спочатку було слово.....	1
Осяйне рукомесо Оксани Радушинської.....	2
О.П.Радушинська – лауреатка та переможниця Міжнародних і Всеукраїнських конкурсів та премій.....	18
Про творчість Оксани Радушинської. Храбровська Л. Навпіл із долею і глядачами.....	22
Гришук С. “День полив’яної казки” Оксани Радушинської.....	25
Із творів Оксани Радушинської.....	29
Твори Оксани Радушинської для дітей.....	62
Книжки-картонки для дошкільнят.....	66
Поезія та проза Оксани Радушинської.....	67
Поезія, проза, публіцистика Оксани Радушинської у періодичних виданнях.....	70
Публікації творів Оксани Радушинської у збірниках.....	73
Матеріали про життя і творчість Оксани Радушинської.....	73

Матеріали обговорені на засіданні науково-методичної ради обласної бібліотеки для дітей імені Т.Г. Шевченка.

Протокол № 6 від 05.09.2014 р.

**Короноване
слово**
Оксани Радущинської

Веселкове дитинство

Мелодія серця

Душа подільського краю

